

75 éves az

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXVII. évf. 6.
(3781.)
2021. február 7.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

Fotó: Lambert Attila

Hálás vagyok, hogy ember és jezsuita lehetek

Születésnap beszélgetés Szabó Ferencsel

Amikor értesültem arról, hogy Szabó Ferenc jezsuita február 4-én ünnepli a 90. születésnapját, nem hittem el. Az nem lehet, hogy aki a napokban is a legutóbbi vatikáni történelem háttérét megvilágító cikkekre hívta fel a figyelmemet, aki tegnap egy új kötetének megjelenése kapcsán fiatal szerzők lendületével érvelt, aki az imént a közösségi oldalán egy fényképet posztolt, ilyen bölcs kort ünnepel! Ha szeretném felsorolni valamennyi publikációját, könyveit, fordításait, több oldal is kevés lenne... Szabó Ferenc pap, jezsuita szerzetes, teológus, tanár, költő, publicista, rádióműsor-szerkesztő, a Távlatok című folyóirat főszerkesztője. Munkabírása, frissessége ma is példaértékű. Vele beszélgettünk életéről, haláláról, költészetéről, magyarságról, katolicitásról.

Hogyan emlékszik vissza a szülőhelyére?

– Egy kis Zala megyei faluban, Kálócán születtem, és négyéves koromtól a Zalalövőhöz tartozó Báromajorban nevelkedtem. A puszták népéből jöttem, sőt, ahogy Illyés Gyula írja, a szüleim még a szegényeknek is szegényebbek voltak, cselédként az uradalomban dolgoztak. A szülőhelyemet és a majort, ahol nevelkedtem, már benőtte a burjánzó növényzet.

(Folytatás az 5. oldalon.)

A Szentatya bevezette a nagyszülők és idősek világnapját

(A bejelentés a 2. oldalon olvasható)

Az igazság fontosabb, mint az életünk

Beszélgetés
Görföl Tiborral,
a Vigilia
főszerkesztőjével
9. oldal

Nyilatkozat

Magyarországi vallási közösségek vezetőinek tiltakozása

Vallási közösségek vezetőiként tiltakozásunkat fejezzük ki a vallási jelképek, szentségek és szent helyek meggyalázása, kigúnyolása ellen.

Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) – Steinbach József református püspök, elnök, Fischl Vilmos főtábornok;
Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) – Veres András katolikus püspök, elnök;
Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz) – Heisler András elnök;
Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) – Győrfi László választmányi elnök;
Magyarországi Muszlimok Egyháza – Sulok Zoltán Szabolcs elnök
Forrás: MKPK

Önkéntes pap a Honvédkórházban

Balázs András atya a frontvonalban küzd a gyógyulni vágyókért

Önkéntes ápoló és lelkipásztor – Balázs András atya, élve szakápolói végzettségével, Marton Zsolt megyéspüspök engedélyével egy hónapon át a frontvonalban küzd a gyógyulni vágyókért, megtapasztalva az ima erejét. „A válságos helyzet szeretetet mozgatót meg; a jóindulat s az abból fakadó cselekedetek szabadítják fel a reményt.” A Honvédkórház kápolnájában beszélgettünk.

Pap és szakápoló. Az oltár és szószék mellől állt a betegágyhoz. Hogyan segíti szolgálatában ez a két hivatása?

– A traumatológiára osztottak be. Mivel szakmai ismereteim a végzettség megszerzése óta eltelt húsz évben megkoptak, azt a feladatot végzem, amire kérnek. Kötözés, ágyhúzás, betegkísérés. Közben hívnak a Covid-osztályra is, viszem a szentsé-

geket. Figyelem a szakképzett dolgozók munkáját, könyveket tanulmányozok; igyekszem frissíteni, felújítani korábbi tudásomat. Jó látni a húsz év alatt bekövetkezett fejlődést. Ennél nagyobb szükség van azonban a lelkipásztorra, arra, hogy szentmisét mutassunk be, lelki beszélgetésre menjünk. Nem egyedül végzem: a kórházban jól működő lelkigonozói szolgálat van. Ők befogadtak, jó a kapcsolat a lelkipásztossal, a lelkipásztori munkatárssal, de az orvosokkal, ápolókkal is. Hálás vagyok a velem szemben tanúsított türelemért.

Nem túlzás, ha azt mondom, hősök között vagyok, lelkiismeretes és áldozatkész munkát tapasztalok, ezt nagyon szeretném hangsúlyozni.

A hozzátartozók látogatása nélküli helyzetben visz vigasztaló szót, erőt adó jelenlétet. Mit tapasztal?

(Folytatás a 11. oldalon.)

Harminc évünk kincsestára

Találkozás a Pálúr házaspárral, az idei Házasság Hete arcaival

Pálúr János és Kornélia, az idei Házasság Hete arcai a harmincadik házassági évfordulójukra készülnek. Kornélia egy budapesti általános iskolában tanít, János ismert orgonaművész, a Zeneakadémia tanára. Négy gyermekük közül már csak a két kisebbik lakik otthon. A január 7. és 14. között sorra kerülő rendezvénysorozat nyitányaként beszélgettünk a Pálúr házaspárral kapcsolatuk mindennapjairól és felemelő pillanatairól.

Előre is elnézést kérek a kérdésért, de megkerülhetetlen: hogyan telnek Önöknél a járványidőszak hosszú hónapjai?

Kornélia: Kicsit megváltozott a családi életünk rendje. János továbbra is otthonról végzi az egyetemi oktatói feladatait, jómagam általános iskolában tanítok, bejárok a munkahelyemre. Reggel 7-kor elindulok otthonról, délután 5-6 óra felé érek ha-

za, János pedig helytáll, amennyire a lehetőségei engedik. Igaz, már nagyobbak a gyerekeink, akik még velünk laknak, így talán nem annyira megerőltető számára a feladat.

A szinte állandó otthonlét akár kihívást is jelenthet az Ön számára, aki orgonaművészként az elmúlt évtizedekben a világ számos országában koncertezett.

János: Úgy érzem, hogy a pályám során mostanra érett meg bennem az a szemléletbeli változás, amelynek eredményeként a koncertjeimmel egyenértékűnek tekintem a templomi orgonajátékot.

(Folytatás a 8. oldalon.)

Áldanunk kell az embereket, az egész világot

A Szentatya 2020. december 2-án az Apostoli Palota könyvtárszobájában mondta el imádságról szóló katekézisciklusának 17. elmélkedését, melyben az áldás témájáról, az áldó ima fontosságáról beszélt. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves Testvérek, jó napot kívánok!

Ma az ima egyik alapvető dimenziójával foglalkozunk, ez pedig az áldás. Az imáról szóló elmélkedéseinket folytatjuk. A teremtésről szóló elbeszélésekben (vö. Ter 1-2) Isten folytonosan, állandóan áldja az életet. Megáldja az állatokat (Ter 1,22), megáldja a férfit és a nőt (Ter 1,28), végül megáldja a szombatot, a pihenésnek és az egész teremtésnek való örvendezés napját (Ter 2,3). Isten az, aki áld. A Biblia első oldalain az áldások állandó ismétlődését látjuk. Isten az, aki áld, de az emberek is áldanak, és hamar kiderül, hogy az áldás különleges erővel rendelkezik, mely egész életében végigkíséri a személyt, aki az áldást kapja, és felkészíti az ember szívét, hogy hagyja magát megváltoztatni Isten által (vö. II. vatikáni zsinat: Sacrosanctum Concilium konstitúció 61.).

A világ kezdetén tehát azt az Istent találjuk, aki megáld, latinul „benediciti”, vagyis aki „jót mond”, aki jót mond, jót mond! Látja, hogy kezének minden műve jó és szép, és amikor elér az emberig, és elkészül a teremtéssel, elismeri, hogy az „nagyon jó” (Ter 1,31). Röviddel azután megváltozik ez a szépség, melyet Isten az ő művébe vésott, és az ember romlott teremtménnyé válik, aki képes rosszat és halált terjeszteni a világban; de semmi sem törölheti el soha Isten első

nyomát, a jóság jelét, melyet Isten a világba, az emberi természetbe, mindannyiunkba helyezett: az áldás képességét és a megáldottságot. Isten nem hibázott a teremtéssel, sem az ember teremtésével. A világ reménye teljesen Isten áldásán alapszik: ő továbbra is szeret bennünket, ő az első – miként a költő *Péguy* mondja (Le porche du mystre de la deuxime vertu [A második erény misztériumának előcsarnoka]) –, aki továbbra is reménykedik jóságunkban.

Isten nagy áldása Jézus Krisztus, Isten nagy ajándéka az ő Fia, aki áldás az egész emberiség számára, mindannyiunkat üdvözítő áldás. Ő az örök Ige, akivel az Atya megáldott bennünket akkor, „amikor még bűnösök voltunk” (Róm 5,8), mondja Szent Pál: testté tett Ige, aki feláldozta magát értünk a kereszten. Szent Pál meghatottan mutatja be Isten szeretetét; ezt mondja: „Áldott legyen az Isten, Urunk, Jézus Krisztus Atyja, aki a mennyek között Krisztusban minden lelki áldással megáldott minket. Mert őbenne választott ki bennünket a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte. Szeretből eleve arra rendelt bennünket, hogy Jézus Krisztus által – akarata és tetszése szerint – fogadott gyermekeivé legyünk; hogy magasztaljuk felséges kegyelmét, amellyel szeretett Fiában jóságosan

megajándékozott minket.” (Ef 1,3-6)

Nincs bűn, mely teljesen kitörölhetné Krisztusnak mindannyiunkban jelen lévő képét. Semmilyen bűn sem képes kitörölni azt a képet, amelyet Isten nekünk adott. Krisztus képét. Megronthatja, de nem vonhatja ki Isten irgalma alól. A bűnös sokáig maradhat vétkeiben, de Isten a végsőig türelmes abban a reményben, hogy végül az a szív megnyílik és megváltozik. Isten olyan, mint egy jó apa és mint egy jó anya. Jó anya is: ők sosem szűnnek meg szeretni gyermeküket, bármennyi vétet követett is el, ők mindig szeretnek. Eszembe jut, hogy sokszor láttam az embereket, akik sorban álltak a börtön bejárata előtt. Sok anya állt a sorban, hogy bemelessen, és láthassa fiát a börtönben: nem szűnnek meg szeretni fiukat, és tudják, hogy a buszon elhaladó emberek azt gondolják: „Na, ez a rabnak az anyja!” Ők mégsem szégyellik ezt, vagy jobban mondvá szégyel-

lik, de mennek tovább, mert a gyermekük fontosabb számukra a szégyennél. Hasonlóképpen mi fontosabbak vagyunk Isten számára minden bűnnél, melyet elkövethetünk, mert ő apa, anya, tiszta szeretet, ő örökre megáldott bennünket. És sosem fog megszűnni áldani bennünket.

Megrázó tapasztalat ezeknek az áldásról szóló bibliai szövegeknek az olvasása egy börtönben vagy egy felépülést segítő közösségben. Azt kell éreztetni az ilyen emberekkel, hogy súlyos vétkeik ellenére is áldottak maradnak, hogy a mennyi Atya továbbra is szereti őket, és reméli, hogy végül megnyílnak a jóra. Ha legközelebbi rokonaik is elhagyták, mert már menthetetlennek tartják őket, Isten számára ők mindig gyermekei maradnak. Isten nem tudja kitörölni bennünk az istengyermekséget, mindegyikünk Isten gyermeke marad.

Olykor történnek csodák: vannak olyan férfiak és nők, akik újjászületnek, mert ráta-

lálnak erre az áldásra, mely gyermekké kente fel őket. Mert Isten kegyelme megváltoztatja az életünket: úgy ragad meg bennünket, amilyenek vagyunk, de sosem hagy meg olyanak, amilyenek vagyunk. Gondoljunk csak arra, amit Jézus Zakeussal tett (vö. Lk 19,1-10). Mindenki a rosszat látta benne; Jézus viszont észrevett benne egy cseppnyi jót, és onnantól, a Jézus iránti kíváncsiságánál kezdve, elérte őt a megmentő irgalom. Így Zakeusnak először a szíve, majd az élete változott meg. A megvetett és elutasított emberekben Jézus meglátta az Atya kitörölhetetlen áldását. Zakeus nyilvános bűnös volt, sok rosszat tett, de Jézus meglátta benne az Atya áldásának kitörölhetetlen jelét, és onnantól kezdve elindult az együttérzés. Az evangélium sokszor megismétli ezt a kifejezést: „megesett rajta a szíve”, és ez az együttérzés arra készteti Jézust, hogy segítsen rajta, és megváltoztassa a szívét. Sőt, Jézus azonosult minden rászoruló emberrel (vö. Mt 25,31-46). A végső „számadásról” szóló szakaszban, melynek alapján mindannyian megleszünk ítélve, a Máté-evangélium 25. fejezetének szövege szerint, Jézus azt mondja: „Éhes voltam, meztelen voltam, börtönben voltam, kórházban voltam, ott voltam...”

Az áldó Istennek mi is áldással válaszolunk – Isten megantitott bennünket áldani, és nekünk kötelességünk áldani –: ez a dicsérő, az imádó, a hálaadó ima. A katekizmus azt írja: „Az áldó imádság az ember válasza Isten ajándékaira: mivel Isten áld, az ember

szíve viszonzhatja azzal, hogy áldja azt, aki minden áldás forrása” (A Katolikus Egyház katekizmusa 2626.). Az ima öröm és hála. Isten nem várta meg, míg megtérünk, hogy aztán elkezdjen szeretni bennünket, hanem már sokkal korábban szeretett, amikor ugyanis még bűnben voltunk.

Nem elég csak Istent áldanunk, aki áld bennünket, hanem mindent áldanunk kell őbenne, az összes embert. Áldanunk kell Istent és áldanunk kell testvéreinket, áldanunk kell a világot: ez a keresztény szelidség gyökere, a képesség arra, hogy áldottnak érezzük magunkat, és hogy mi magunk is áldjunk. Ha mindannyian ezt tennénk, biztosan nem lennének háborúk. Ennek a világnak áldásra van szüksége, és mi képesek vagyunk arra, hogy áldást adjunk és kapjunk. Az Atya szeret bennünket. És csak annak az öröme maradhat bennünk, hogy áldjuk őt, hálát adjunk neki, és megtanuljuk tőle, hogy ne átkozzunk, hanem áldjunk.

És hadd szöljak egy szót azokhoz az emberekhez, akik átkozódnak szoktak, akiknek mindig ott van az ajkukon – és a szívükben is – egy rossz szó, egy átok. Gondoljuk végig mindannyian: én szoktam-e átkozódni? Kérjük az Úrtól a kegyelmet, hogy változtatni tudjunk ezen a szokásunkon, hiszen áldott szívünk van, és egy áldott szívből nem törhet fel átok. Tanítsunk meg bennünket az Úr arra, hogy sose átkozzunk, hanem mindig csak áldjunk!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

A Szentatya bevezette a nagyszülők és idősek világnapját

A Szentatya január 31-én, a vasárnapi Angelus után fontos bejelentést tett: bevezeti a nagyszülők és idősek világnapját, mely mindig július negyedik vasárnapján lesz. A pápai bejelentés szövegét alábbiakban közöljük.

Kedves Testvérek!

Február 2-án ünnepeljük Jézus templomban való bemutatásának ünnepét, amikor Simeon és Anna, mindketten idősek, a Szentlélektől megvilágosítva felismerték Jézusban a Messi-

Gyakran elfelejtjük a nagyszülőket, és elfelejtjük, micsoda gazdagság forrásozik a gyöke megőrzéséből és továbbadásából. Emiatt úgy döntöttem, hogy bevezetem a nagyszülők és idősek világnapját, amelyet minden évben július negyedik vasárnapján fogunk tartani az egész Egyházban, közel Szent Joachimnak és Szent Annának, Jézus „nagyszüleinek” emléknapjához.

Fontos, hogy a nagyszülők találkozzanak unokáikkal és az unokák találkozzanak nagyszüleikkel, mert – ahogy Joel próféta mondja –

ást. A Szentlélek ma is ébreszt bölcs gondolatokat és szavakat az idősökben: hangjuk értékes, mert Isten dicséretét éneklő és őrző a népek gyökereit. Emlékeztetnek bennünket arra, hogy az öregség ajándék, és hogy a nagyszülők összekapcsolják a nemzedékeket, hogy az élet és hit tapasztalatait közvetítsék a fiataloknak.

a nagyszülők álmokat látnak unokáik előtt, nagy vágyakat fogalmaznak meg, a fiatalok pedig, erőt merítve nagyszüleikből, mennek előre és prófétálnak majd.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Merényi Zita

Turkson bíboros felszólalt a Világgazdasági Fórumon

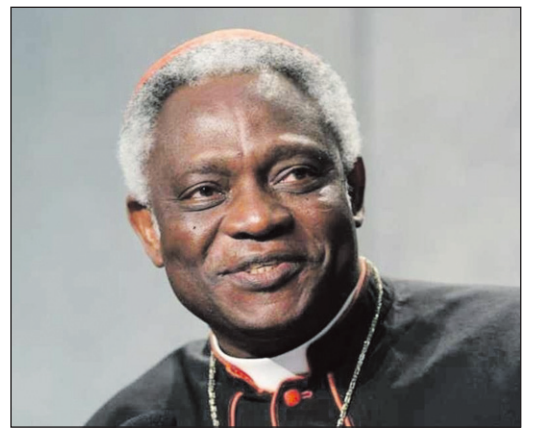
Az Átfogó Emberi Fejlődés Előmozdításának Dikasztériuma prefektusa, Peter Turkson bíboros január 29-én felszólalt a virtuális térben megrendezett Világ-gazdasági Fórumon, amelyet a svájci Davos városában tartanak meg minden évben.

Van egy világ, amelyben az emberek biztonságban tudhatják a családjukat az otthonukban, és van egy másik világ, amelyben nem adatott meg ez a biztonság, mert otthon sincs, nincs olyan hely, amely méltó lenne erre az elnevezésre, és nincs munka sem, amelyből megfizethető lenne a biztonság.

Peter Turkson bíboros a járványtól leginkább sújtott szegénység világáról beszélt a davosi fórum közönségének. A tanácskozást a pandémia miatt idén a virtuális térben rendezték meg.

„Azt látjuk, hogy a kormányok elsősorban a saját népükre összpontosítanak, és csak azután figyelnek másokra” – jegyezte meg felszólalásában Turkson bíboros, aki számos kérdésre is válaszolt. „Több ország is képes gyógyszergyártásra, és ha a szellemi tulajdon védelmének szabályait enyhítenék, akkor a vakcina gyártását helyi szinten is meg lehetne oldani, mérsékelve ezzel a fertőzés terjedését. Új vírustörzsek is megjelentek például Dél-Afrikában, ami aggasztó. Ha felfedeznének alternatív terápiákat, az segíthetne a veszélyhelyzet kezelésében és a halálozási arány csökkentésében” – fogalmazott a bíboros.

A pápa járványügyi bizottságot hozott létre. „Egy ideje együttműködünk az úgynevezett népi mozgalmak csoportjaival – hangsúlyozta a vatikáni prefektus. – Három kulcsfontosságú területet azonosítottunk, úgy látjuk, mindenekelőtt a föld, a munka és az otthon

kérdését kell rendezni. Ennek a hármas célnak az elérése szükséges ahhoz, hogy az emberek legyen hol aludniuk és védelmet nyújtaniuk a családjuknak. Védelmezni kell a család biztonságát és óvni kell a jólétét, ezen dolgozunk” – fogalmazott a bíboros.

A pápa hónapok óta szorgalmazza ezt. Felhívást intéz a világ azon részén élőkhez, ahol rendelkezésre állnak a szükséges eszközök és erőforrások a szegények megsegítésére. Eredményt elérni ezen a téren csak úgy lehet, ha világos az értékrend: ha az ember áll mindennek a középpontjában. Tavaly maga Ferenc pápa hívta fel erre a figyelmet, idén pedig Turkson bíboros tette a szövivőjévé.

Az emberi család olyan közösség, amelynek valamennyi tagja elválaszthatatlanul összetartozik. A szolidaritás, a másokról való gondoskodás hétköznapi gyakorlata teremti meg és terjeszti el a világban az emberek közötti testvériséget” – zárta felszólalását Peter Turkson bíboros a davosi Világ-gazdasági Fórumon.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News

Szalézi Szent Ferenc, az újságírók védőszentje ünnepéhez kapcsolódva január 27-én Veres András püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke átadta a genfi püspökről elnevezett sajtóösztöndíjat Horváth Gábornak, a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) Vallási Főszerkesztősége győri munkatársának. Az MKPK székházában tartott díjátadón jelen volt Erdő Péter bíboros, prímás.

Az újságírói hivatás megbecsülésének jeléül a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2001-től minden évben ösztöndíjjal támogatja a média egy-egy munkatársát a keresztény értékrend szakmailag megalapozott és hiteles képviseletének a nem egyházi sajtóban való elősegítéséért.

Az MKPK jelölése alapján a püspökök testülete idén Horváth Gábornak, az MTVA Vallási Főszerkesztősége győri munkatársának adományozta a Szalézi Szent Ferenc-sajtóösztöndíjat, amelyet a járványhelyzetre való tekintettel szűk körű ünnepség keretében adtak át az MKPK budapesti székházában.

A díjátadón elsőként Erdő Péter bíboros, prímás szolt a jelenlévők-höz. „Szalézi Szent Ferencről elnevezett ösztöndíjat alapított a püspöki konferencia, ennek átadására jöttünk most össze. S miért éppen Szalézi Szent Ferencről nevezték el a díjat? Elsősorban azért, mert ő az újságírók védőszentje.”

De vajon milyen módon védőszentje vagy példaképe ő a katolikus sajtó embereinek? – tette fel a kérdést a bíboros.

Szalézi Szent Ferenc elsősorban nagy hatású szónok, mai szóval élve influenszer volt. Olyan nagy hatással volt a saját korára, hogy egész régiók váltak protestánsokból vagy majdnem felekezett nélküliekből katolikusokká, ráadásul egy olyan környezetben, ahol mindkét oldal részéről nagy volt a kísértés, hogy a befolyása alá eső területen erőszakkal térítse az embereket a saját hitére.

Szalézi Szent Ferencről távol állt ez a módszer. Svájci bizonyos területein és a franciaországi Savoyában járva szeretettel végezte a katolikus hittérítő tevékenységet, és személyesen nyerte meg a hitnek az embereket.

Közvetíteni és elmélyíteni a keresztény hitet

Átadták a Szalézi Szent Ferenc-sajtóösztöndíjat

Megnyerni az embereket Krisztusnak, mégpedig szelidséggel és szeretettel – ez volt az ő üzenete. Ma is nagyon fontos, ugyanakkor szinte lehetetlennek látszó feladat ez azok számára, akik a médiában dolgoznak – folytatta Erdő Péter.

Szalézi Szent Ferenc ugyanakkor a katolikusokra is nagy hatással volt. Számos kiadást értek meg nagy példányszámban megjelentetett művei, amelyek a lelki elmélyedés alapjait, az egyes emberek Krisztussal való kapcsolatát állítják a középpontba.

Úgy gondolom, hogy amikor napjainkban kereszténységről, katolicizmusról, keresztény kultúráról beszélünk, fontos hangsúlyoznunk: nem pusztán valamiféle általános kulisszáról van szó. Hitünk alapja egy személy: a názáreti Jézus Krisztus. Az ő segítségét kérem a díjazottakra, a családjára és egész munkásságára. Szeretettel gratulálok! – mondta Erdő Péter bíboros.

A Szalézi Szent Ferenc-sajtóösztöndíjat a püspökök testülete nevében Veres András, az MKPK elnöke adta át Horváth Gábornak.

A püspöki kar elnöke szolt arról, hogy amikor a főpásztorok megal-

pították ezt a díjat, az a gondolat vezérelte őket, hogy nemcsak a Katolikus Egyház által fenntartott orgánumnak dolgoznak elkötelezett sajtósok – ami természetesen elismerésre méltó –, hanem a világi médiában is.

A díjat főként fiataloknak ítélik oda, de életkortól függetlenül díjazott lehet bárki, aki a sajtóban végzett munkája során már bizonyította a hit iránti elkötelezettségét, és továbbra is lehetősége van arra, hogy hivatásában a keresztény értékrendet képviselje.

Veres András püspök megköszönte az MTVA vallási szerkesztőségének, hogy Horváth Gábort jelölték a díjra. Rámutatott, a díjazott tudósításain, riportjain ugyan nem tola-kodó módon, de átsugárzik a keresztény elkötelezettség, ahogyan az egyházi tevékenységén, a családi életén is.

Veres András a püspöki konferencia tagjainak nevében megköszönte ezt az elkötelezett keresztény hozzáállást, és sok erőt kívánt a díjazott további munkájához. Úgy fogalmazott: „A díjban az is benne van, hogy várjuk, a következő évben még többször jelenjenek meg munkája eredményeként ilyen tudósítások. Bi-

zunk abban, hogy az MTVA megadja a lehetőséget rá, hogy ez meg is valósulhasson.”

A kitüntetett, Horváth Gábor – aki a legnagyobb gyermekével, Hanna-Lucával vett részt a díjátadón – megköszönte a püspöki konferencia elismerését, és hálát adott Istennek, hogy meghívta erre a szolgálatra. Hálát adott azért is, hogy a szülei két éves kora óta vitték magukkal szentmisére, és így „magába szívhatta” Istent. Hálát adott a feleségéért, aki megértő társa akkor is, amikor hétvégén, este vagy ünnepnapon kell dolgoznia, és hálát adott Molnár G. Tamásért, közvetlen munkatársáért is.

A díjátadón gordonkán közreműködött Szabó Lilla, a Weiner Leó Katolikus Zeneiskola és Zeneművészeti Szakgimnázium diákja, aki J. S. Bach d-moll szőlőscellő-szvitjéből adott elő két tételt.

Horváth Gábor 1982. szeptember 24-én született Mosonmagyaróváron. A helyi Bartók Béla Ének-zenei Általános Iskola ének tagozatára járt, ahol hat éven keresztül énekelt az iskolai kórusban. Ez fegyelemre, pontosságra és a közös munkára nevelte. Középiskolai tanulmányait 1997 és 2001 között a szülővárosában működő Piarista Gimnáziumban folytatta.

Az itt eltöltött évek a katolikus életszemléletet erősítették meg benne. 2001-ben felvételt nyert a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karára kommunikáció-történelem szakra, majd a 2005. őszi szemeszterben Erasmus-ösztöndíjasként a mainzi Gutenberg Egyetemen tanult. Történelem szakon *Erdélyi örömei canonica visitáció* címmel írta meg szakdolgozatát 2007-ben, majd a Történettudományi Doktori Iskola Eszmetörténeti Műhelyében folytatott tanulmányokat.

Kommunikáció szakon 2008-ban szerzett diplomát rádió szakirányon. Szakdolgozatát *Márton Áron (1896–1980) erdélyi püspök beszédei és írásai* címmel védte meg.

Nem feledve zeneiskolai tanulmányait, az egyetemen a Kájoni János Szolában énekelt, és tagja volt a Boldog Özséb Színjátszó Körnek, amellyel újkori iskoladramákat állítottak színpadra, köztük a *Csiksomlyói passiót*, amelyet két évszázad után ez a társulat adott elő elsőként a kegytemplomban.

2020-ban újabb diplomát szerzett a győri Brenner János Hittudományi Főiskolán hittanár–nevelőtanár szakon.

Dolgozott a Civil Rádiónál, a Tv Szentendrénél, valamint a Mosonmagyaróvári Városi Televízió-nál. 2013-tól helyettesként kezdett tudósítani a Magyar Televízió-nál a Győr-Moson-Sopron megyei eseményekről, majd 2019 óta főállásban Győr-Moson-Sopron megye keleti részének eseményeiről készít tudósításokat, beszámolókat az MTVA-nak. Heti rendszerességgel küld riportokat a vallási műsorokba: a *Kereszt-tények* és az *Élő egyház* című hírmagazinokba. Beszélgetéseiben megszólaltatja a helyi plébánosokat éppúgy, mint a piarista atyákat, illetve a testvéregyházak helyi lelkészeit.

2015 és 2019 között óraadó és helyettes tanárként történelmet oktatott általános iskolában és szakközépiskolában. 2020-tól óraadó hittanár egykori alma materében, a mosonmagyaróvári Piarista Gimnázium, Általános Iskola és Óvodában.

2017 óta, megalakulásától kezdve részt vesz a magyaróvári karitász-csoport munkájában, elsősorban a kommunikációs tevékenységben, 2018-tól segíti a magyaróvári egyházközség honlapjának szerkesztését. 2018-ban és 2019-ben megszervezte a városi hittanversenyt alsó és felső tagozatos diákoknak. Ez az interaktív verseny 2020-ban a járványhelyzet miatt sajnos elmaradt. 2020 nyaratól tagja a mosonmagyaróvári Szűz Mária Királynő és Szent Góthárd Egyházközség plébániai tanácsadó testületének.

Feleségével három gyermeket nevelnek szeretetben, életükkel is példát adva Krisztus szeretetéről.

Munkája során a díjazott közvetlen munkatársával, Molnár G. Tamással együtt tanúbizonyságot tett a keresztény hit iránti elköteleződéséről. Keresztény emberként hivatásában a hit értékeinek bemutatására törekszik.

K. L.
Fotó: Merényi Zita

Huszonegyedik alkalommal adta át a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) a Szent Erzsébet Rózsája díjat január 27-én. A kitüntetésre javasoltak közül 2020-ban Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek ajánlása alapján Szarka Miklósné, a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházme-gyei Karitászsüködsi önkéntesét választották ki a testület tagjai.

A kitüntetést Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke adta át. Az ünnepi eseményen jelen volt Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek, Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek, valamint Écsy Gábor, a Katolikus Karitászs országos igazgatója.

Szarka Miklósné, leánykori nevén Slezák Teréz 1942. július 8-án született Baján, mélyen vallásos családban. A gimnáziumot a szülővárosában végezte el, majd – mivel egyetemen nem mehetett – Budapesten tanult ápolónő-nek, később műtősnői szakképesítést is szerzett. Férjhez ment, és a Baja közelében fe-

vő Sükösdön telepedett le családjával.

Szarka Miklósné a kalocsai kórházban kezdett el dolgozni, közben munka mellett elvégezte az aneszteziológus-asszisztensi képzést. Munkatársai példája nyomán kezdte tanulni és gyakorolni a rászoruló emberek segítségét, ami egész életét végigkísérte.

Egyházi szolgálata 1992-ben kezdődött, amikor elsőként kapcsolódott be önkéntesként az akkor megalakuló süködsi plébániai karitáscsoportba. A közösség tagjai az anyagi segítségen túl lelki támaszt is igyekeztek nyújtani a rászorulóknak. Szarka Miklósné 1998-ban kinevezték a süködsi karitáscsoport vezetőjének, tevékenysége azóta is szorosan összekapcsolódik az egyházközség életével.

Munkatársaival együtt különös gonddal figyel az idősek megsegítésére, anyagi és

lelki értelemben egyaránt. A csoporttagok rendszeresen látogatják a süködsi idősotthon lakóit, karitásházukból gyógyászati segédeszközökkel is támogatják őket.

Az adománygyűjtés is fontos szerepet tölt be a karitáscsoport tevékenységében, a

felajánlásokat hetente osztják ki. Ausztriából évente többször érkezik hozzájuk segélyszállít-mány, így folyamatos segítséget nyújthatnak a rászoruló családoknak. A karitásztámogatja a helyi cserkészcsapatot, és jó kapcsolatot ápol a Magyar Máltai Szeretetszolgálat

kecskeméti csoportjával, kölcsönösen segítik egymást.

A szolgáló szeretet élő jelét tapasztalhatják meg a rászoruló karitásházban, ahol mindig segítségre találhatnak.

Szarka Miklósné szorgos munkája, önzetlen szeretete példaértékű mindenki számá-

ra. Szolgáltatának elismeréseként 2012-ben elnyerte a Caritas Hungarica-díjat.

2020-ban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia neki ítélte a Szent Erzsébet Rózsája díjat, Az MKPK döntését a szegényeket segítő Árpád-házi hercegnő ünnepén, 2020. november 19-én hirdettek ki.

A Szent Erzsébet Rózsája díj

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a Katolikus Szeretetszolgálat kezdeményezésére Szent Erzsébet Rózsája elnevezéssel 1999 decemberében díjat alapított az irgalmasság és a szolgáló szeretet erényeinek elismerésére és a díjazott személyes példájának felmutatására.

A díj Pálffy Katalin szobrászművész alkotása. A Szent Erzsébet Rózsája díj egy 95 milliméter átmérőjű bronzérem, mely az előoldalon rózsát ábrázol, a hátoldalán pedig a következő felirat olvasható: „Szent Erzsébet Rózsája díj; Magyar Katolikus Püspöki Konferencia.”

Forrás: MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Az Egyház
vonzással növekszik

Mk 1,29–39

A vasárnapi evangéliumban arról hallunk, hogy Jézus elment Simon és András házába, hogy meggyógyítsa Péter apostol anyósát, aki lázas betegen feküdt. Amikor beesteledett, odavitték hozzá a többi beteget is, az egész város ott tolongott az ajtó előtt. Sokakat meggyógyított, akik különféle bajokban szenvedtek. Másnap Jézus hajnalban kelt, és elment egy elhagyatott helyre, hogy ott imádkozzék. Amikor rátaláltak, azt mondták neki: téged keres mindenki. Jézust ma is megtalálhatjuk, azóta is itt jár közöttünk, gyógyít és hajnalban kel. Olyankor biztosan lehet találkozni vele... Mi is újjászülettünk általa a keresztség kegyelmében, és minden nap megújít bennünket irgalmassága által. Megváltottak vagyunk, azért, hogy Krisztus jelei legyünk a testvéreink között. Péter anyósa pedig minden meggyógyultnak példát ad azzal, hogy szolgálja őt.

„Téged keres mindenki.” A tömeg keresi Jézust, mert vonzza őket, amit mond és tesz. Emlékeztet ez az esemény arra, amikor a csodálatos kenyérszaporítás után is mindenki őt kereste, és királlyá akarták tenni. Akkor az ingyenkenyér miatt, most pedig azért, hogy gyógyulást találjanak nála. Jézus viszont nem azért tesz csodákat, hogy elnyerje csodálatunkat és hódolatunkat. Az Atyához akar elvezetni minket, ezért szólít a követésére. Ahhoz, hogy Krisztus igazi tanúi és hirdetői legyünk, követnünk kell őt abban is, hogy keressük a kapcsolatot az imádságban az Atyával. Jézus a vasárnapi evangélium-

ban, ahogyan számos más alkalommal is, visszavonult imádkozni egy magányos helyre. Ha követjük őt ezen az úton, akkor lehetünk hiteles tanítványai.

A szentleckében Pál apostol igazi Krisztus-követőként arra emlékeztet, hogy az evangélium hirdetése olyan kötelesség, mellyel nem lehet dicsekedni. Őt is vonzza Jézus személye és evangéliumának ereje, amit meg akar ismertetni minden emberrel. E cél érdekében nem riad vissza attól, hogy bár független, mindenkinek a szolgája legyen. Sőt, attól sem, hogy gyöngye legyen a gyöngék megnyerése érdekében. Vagyis végül soron mindent alárendel az evangélium hirdetésének, hogy minél több embert megnyerjen Jézusnak

Ferenc pápa *Az evangélium öröme* kezdetű enciklikájában *Benedek* pápának egy, Brazíliában elmondott beszédét idézi, amelyben elődje a vonzásról beszél. „Mindenkinek joga van megkapni az evangéliumot. A keresztények kötelessége hirdetni az evangéliumot, anélkül hogy bárkit kizárnának, de nem mint akik új terhet raknak rájuk, hanem mint akik megosztanak egy örömet, szép távlatot mutatnak, és egyfajta vágykeltő lakomára hívnak. Az Egyház nem térítéssel, hanem »vonzással« növekszik.” (14.) Krisztus ma is vonzza azokat, akik keresik és meg akarják találni őt; azokat, akik képesek hajnalban felkelni, hogy az imádságban találkozzanak vele.

Ternyák Csaba érsek

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (6.)

Miután a pap magára öltötte a teljes liturgikus dísz, vagyis az összes liturgikus ruhát, melyek nélkül nem szabad miséznie, megmossa a kezét. Ősi szertartási elem ez. Csak a XIV. századtól került a liturgia elejére az egész előkészülettel együtt. Addig a tényleges felajánlás (nálunk a nagybemenet) előtt volt a helye, az ősi források értelmezése szerint. „Nem a testi szenny miatt” (Jeruzsálemi Szent Cirill 386.) van szükség a kézmosásra, hanem „az Istennek szentelt lélek tisztaságát szimbolizálja” ez (Apostoli konstitúciók 380.).

Ezután a pap az előkészületi asztalnál elrendezi a liturgikus eszközöket. Ezekből lényegesen több van a Görögkatolikus Egyházban, mint a Rómaiban.

A görögöknél az áldozati kenyér nem szentostya (panis angelicus = angyali kenyér), hanem élesztővel kelesztett (kovászos) kenyér (proszfora). Számukra így kifejezőbb Jézus tanítása: „Én vagyok az élet kenyere” (Jn 6,35). Olyan, ami „valóságos kenyér” (Jn 6,55), és meg lehet enni, hogy szent Eucharisziaként „örök életet adjon” (Jn 6,54).

Ennek a kenyérnek az összedarabolásához a pap a szent lándzsát használja. Itt az Isten Bárányára vonatkozó izajási előkép (Iz 53,7) s még inkább a golgotai esemény kap hangsúlyt. Ugyanis miként „egy a vitézek közül lándzsával megnyitotta” Jézus oldalát, a pap is beleszúr a proszforába.

Amikor elhelyezi a kivágott proszforarészeket a talpas diszkoszon (paténa), arra emlékezik és emlékeztet, hogy ez a betlehemi jászol, ahol Jézus önfelajánlása kezdődött. S íme, csillagot is állít rá, „amely megállapodott, ahol a gyermek volt” (Mt 2,9). A kehely a beleöntött borral és vízzel viszont már ismét a Golgotát jeleníti meg. Egymásba fonódnak a jelképek. A szentség két szín alatt történő kiosztásához fontos liturgikus eszköz még az aranyozott áldoztatókanálka (amelynek előképe az Iz 6,7-ben van).

Mivel ezek a liturgikus eszközök az Eucharisziával érintkeznek, nemesfémből készülnek, vagy legalábbis bearanyozzák őket, és csak felszentelt személyek érinthetik őket. Ezek mellett liturgikus textíliákat is használ a pap.

A borral és vízzel előkészített kehelyre ráhelyezi a kehelytörölt, majd a miseruha anyagából készült takarót. Ugyanígy a diszkoszra is ráteszi a hasonló takarót. Ezek egyrészt jelképezhetik a betlehemi takarókat, másrészt a síri lepleket. De a Krisztus dicsőségére vonatkozó előkép is megjelenik itt (Hab 3,3). Krisztus életének e két fő eseményéhez tartozó szimbolika átjárja egymást. Így van ez az ikonográfiában is. Az előkészületi asztalnál vagy a karácsonyi ikont, vagy a Getszemáni-kertben imádkozó, önkéntes áldozatára készülő Jézust szokták ábrázolni. Végezetül az a nagyobb takaró, amivel a felajánlott adományokat fedi be a pap, már a Szentleket jelképezi. Ennek különleges jelentőségét lehet megtapasztalni a hívők liturgiájában, a Hiszekegy imádkozása közben.

Fontos liturgikus eszköz a tömjénező is. A görög pap vagy diakónus gyakran használja a liturgia folyamán. Mindig egy kezében tartja, s így lendíti, amikor az oltárt, az ikonokat vagy a híveket tömjénezi.

Ivancsó István

SZENTMISEKOMMENTÁR

Egy régi, tiszteletre méltó
himnusz (1.)

„A Dicsőség nagyon régi, tiszteletre méltó himnusz, amellyel a Szentlélekben összegyűlt Egyház az Atyaistent és a Bárányt dicsóíti, és hozzájuk könyörög. Ennek a himnusznak a szövege más énekkel nem helyettesíthető. (...) Éneklük vagy mondják vasárnap, advent és nagyböjt idejét kivéve, főünnepeken és ünnepeken, valamint sajátos ünnepi alkalmakkor.” (A Római misekönyv általános rendelkezései 53.)

Miután az Eucharisziát ünneplő gyülekezet Isten Jézusban megmutatkozó irgalmát énekelte, most a Gloria éneklésébe fog bele. Ez a himnusz az egyik legősibb, nem biblikus eredetű, de erősen szentírásí veretű szöveg, amelynek eredete még a niceai zsinat (Kr. u. 325) előttre nyúlik vissza. A keresztény Keleten a reggeli ima részét képezte. Kezdőszavai Lukács evangéliumából származnak, a pásztoroknak Jézus születését meghirdető égi seregek énekét idézik fel: „Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békeesség a jóakarató embereknek!” (Lk 2,14) A himnusz szerzője ismeretlen. A szövegben ott visszahangzik minden keresztény nem-

zedék Isten iránt érzett öröme és hálája: „dicsóíttunk téged, áldunk téged, imádunk téged, magasztalunk téged, hálát adunk neked nagy dicsőségedért”. Az érdek nélküli Isten felé fordulás örömteli és közösségi tapasztalatát adja meg ez az ima, ezt hordozzák az egymás mellett sorjázó, dicsóítást kifejező szinonimák, valamint az Atyát és a Fiút megszólító nevek. Ha el is hangzik kérés – „Irgalmazz nekünk!”, „Hallgasd meg könyörgésünket!” – ezek is ebből a dicsóításból fakadnak, és oda térnek vissza.

Ez a dicsóítás az imádság talán leginkább ingyenes formája. Istent, az Atyát, a Fiút és a Szentleket önmagáért áldjuk, a hála szavaival fordulunk hozzájuk. A hála gyógyít: az életet ajándékként fogadó ember tudatosan elfordul az ösztönös követelődzéstől, a „nekem jár” mentalitásától, és úgy fogadja az életet, a létet, úgy fogadja Istent, ahogyan ő megmutatkozik neki és közösségének.

(Folytatjuk.)

Fehérváry Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Bakhita Szent Jozefina

Február 8.

Szudán Dárfúr tartományában született. Nevét az ifjú éveit meghatározó szörnyű élmények hatására elfelejtette. *Bakhitának*, ami *szerencsést* jelent, elrablói nevezték el. Kilencéves volt ugyanis, amikor arab rabszolga-kereskedők fogságba ejtették.

Az emberkereskedők a gyerekeket is dolgoztatták az állomáshelyeken. Egyik este, miután őrzőjük levette béklyóit, Bakhita, kihasználva, hogy a barakk ajtaja nyitva maradt, elszökött. Éjszaka a fákra menekült a vadállatok elől, de a napokig tartó menekülésben annyira legyöngült, hogy hamarosan újra elfogták. A rabszolgapiacra egy vagyonos arab vásárolta meg, majd három hónappal később egy török tiszthez került, aki ismét láncra verte. Testére bélyeget sütöttek, a tetoválás és a kínzások nyomait élete végéig viselte. Tízévi szenvedés után Kartúmban *Callisto Legnani* olasz konzulhoz került. Amikor a politikai helyzet miatt a konzulnak vissza kellett térnie Itáliába, Bakhita engedélyt kért és kapott, hogy elmehessen gazdájával és annak egyik barátjával, *Augusto Michielivel*. Miután megérkeztek Genovába, Michieli feleségének kérésére Legnani hozzájárult, hogy Bakhita a másik házaspárral mehessen. Új családja Zianigóban, Mirano Veneto közelében lakott. Mikor megszületett kislányuk, *Mimmina*, Bakhita lett dajkája és játszótársa.

Michieli megvett egy nagy szállodát Szuaikinban, a Vörös-tenger partján, s felesége is odaköltözött. Ügyvezetőjük, *Illuminato Checchini* tanácsára Mimminát és Bakhitát addig a kanossziánus nővérek gondjaira bízta, a katekumenek velencei intézetében. Bakhita itt szerezte első ismereteit Istenről, akit gyermek-kora óta „ott érzett a szívében, anélkül, hogy tudta volna, ki ő”. Néhány hónap után 1890-ben megkapta a beavatás szentségeit, és a keresztségben a *Jozefina* nevet kapta. Öröme ha-

tártalan volt. Ettől kezdve gyakran látták, hogy megcsókolja a keresztutat, és azt mondja: „Itt lettem Isten leánya!”

Amikor Michieli asszony visszatért Afrikából, s haza akarta vinni a lányát és Bakhitát, utóbbi szokatlan határozottsággal, buzgalommal kérte, hogy a kanossziánus nővérekkel maradhasson, és szolgálhassa Istent. A Cannossai Szent Magdolna Intézetben az Úrnak szentelte magát. 1896-ban tett örökfogadalmat.

Alázatossága, egyszerűsége és örökös mosolya mindenkinek megnyerte a szívét. Idősebb korában hosszú évekig betegeskedett, de ekkor is a hit, a jóság és a keresztény remény tanúja maradt. Azoknak, akik meglátogatták, és megkérdezték, hogy van, mosolyogva így válaszolt: „Ahogy a Mester kívánja.” Haláltusájában újra átélte rabszolgaságának szörnyű napjait, és nemegyszer könyörgött az őt ápoló nővérek: „Kérlek, vedd le a bilincseimet, olyan nehezek!”

Halála után nagy tömeg gyűlt össze a konventben, hogy utoljára lássák a „Moretta (Fekete) Anyát”, és mennyei segítségét kérjék.

L. K.

A hét liturgiája

B év

FEBRUÁR 7., ÉVKÖZI 5. VASÁRNAP (Richárd, Tódor, Trisztán) – Jób 7,1–4.6–7 (*Isten nélkül az élet csak értelmetlen küszködés.*) – 1Kor 9,16–19.22–23 (*Isten apostola önzetlenül fáradozik embertársai üdvösségéért.*) – Mk 1,29–39 (*Jézus sokakat meggyógyított, akik különböző bajokban szenvedtek.*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 220 – ÉE 589, Ho 220 – ÉE 149, Ho 127 – ÉE 595, Ho 152 – ÉE 189.

FEBRUÁR 8., HÉTFŐ – *Emiliáni Szent Jeromos vagy Bakhita Szent Jozefina szűz emléknappja* (Aranka, Elfrida) – Ter 1,1–19 – Mk 6,53–56.

FEBRUÁR 9., KEDD (Abigél, Apollónia, Alex) – Ter 1,20–2,4a – Mk 7,1–13.

FEBRUÁR 10., SZERDA – *Szent Skolasztika szűz emléknappja* (Elvira) – Ter 2,4b–9.15–17 – Mk 7,14–23.

FEBRUÁR 11., CSÜTÖRTÖK – *Lourdes-i Boldogságos Szűz Mária emléknappja* (Adolf, Marietta) – Ter 2,18–25 – Mk 7,24–30.

FEBRUÁR 12., PÉNTEK (Lídia, Livia) – Ter 3,1–8 – Mk 7,31–37.

FEBRUÁR 13., SZOMBAT (Ella, Linda, Katalin, Levente) – Ter 3,9–24 – Mk 8,1–10.

FEBRUÁR 14., ÉVKÖZI 6. VASÁRNAP (Szent Cirill szerzetes és Szent Metód püspök, Európa társvédőszentjei, Bálint, Valentin) – Lev 13,1–2.44–46 (*Az ószövetségi törvény szerint a leprást ki kellett vetni az emberi társadalomból.*) – 1Kor 10,31–11,1 (*Kövessük Pál apostol példáját, mert ő Krisztus követője!*) – Mk 1,40–45 (*A betegnek elmúlt a leprája, és megtisztult.*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – ÉE 591, Ho 227 – ÉE 143, Ho 144 – ÉE 596, Ho 196 – ÉE 238.

Hálás vagyok, hogy ember és jezsuita lehetek

Születésnap beszélgetés Szabó Ferencsel

(Folytatás az 1. oldalról.)

Egy portugál közmondás úgy tartja: az Úristen egyenesen írt görbe vonalakkal. Ez a cselédgyerek később bejárta a fél világot. Európában éltem: Ausztriában, Belgiumban, Franciaországban és Olaszországban.

A szülőfalum, Kálócfa a római kori Borostyánút mellett található, azaz visszatekintve elmondhatom, hogy predestinálva voltam Rómára, a későbbi negyedszázados szolgálatomra a Vatikáni Rádióban. Sőt, egy időben, 1931-ben születtünk a rádióval, csupán egy hét választ el bennünket.

Milyen volt a gyermekkora?

– Boldog. Még most is a szemem előtt van a magtár, a cseléd sor, a bárólány, akivel együtt játszottunk. Az irstai iskolába jártam, ott végeztem az elemi. Mivel a szüleim szegények voltak, és nem tudták vállalni a taníttatásom költségeit, a gimnáziumra nem volt esélyem. A falusi tehetségmentés révén, egy sikeres versenyvizsga után mégis bekerültem a sümegi gimnáziumba.

Költeményeiben is visszaköszönnék ezek az évek...

– Az *Őszi ámulat* című verseskötetemben is visszatekintek a családomra, a gyermekéveimre; amolyan Atlantisznak látom ezt a világot. Tisztán emlékszem, ahogy estéről estére elkísértem édesanyámat a téhenistállóba, hogy legyen tejünk. Vagy arra, hogy milyen finom volt az a krumpli, amit a kanászok a major udvarán a nagy kondérban főztek a disznóknak. Apám munkásember volt, ő volt a kocsis, az első gazda, mindig dolgozott. Anyám soványka volt, keményen dolgozott, amikor kezdtem fölcseperedni, pesztonka lett. Még nem is jártunk iskolába, amikor már nekünk is dolgoznunk kellett, disznót őriztünk, babot szedtünk. A szüleimtől megtanultam a munka szeretetét, ami mind a mai napig jellemez.

Hogyan lett jezsuita pap?

– A bárómajori házunktól öt kilométerre volt a zalalövői templom. Már mint gimnazista nyáron esőben, sárban mindig mentem misére. Mondták is a templomba járó asszonyok, hogy derék fiú vagyok, de kár, hogy elmegyek papnak. Gimnazista barátom, *Pacsai Ágoston* Zalaegerszegei tanított meg ministrálni. Ő mondta nekem először, hogy jezsuitának kell lennem. Valamivel később a kezembe került *Gyenis András* *Jezsuita arc-élek* című könyve. A döntő benyomást pedig *Endrődy László* jezsuita *Életet Krisztusért* – *Kaszap István* *élete* címmű munkája tette rám. Nagyon tetszett ez a kötet és *Kaszap István* vonzó életútja. Most is emlékszem: amikor vasárnap hazamentem a templomból, édesanyám éppen ruhát foltozott az akácfa alatt, én meg a kitepített pléden nagy lelkesen

Fotó: Lambert Attila

Legyünk a találkozás emberei, hiszen akár egy beszélgetés is végtelenül egyedi és megismételhetetlen. Az öröklét íze sűrűsödik benne

részleteket olvastam a könyvből. 1947-ben aztán missziós lelkigyakorlatra jött Zalaegerszegre *Pálos Antal* két másik jezsuitával. Neki vallottam meg egy délután, hogy szeretnék belépni a rendbe. Egy életre szóló barátság kezdődött, végigkísért jezsuita életem során.

Az életére visszatekintve, hogyan tudná meghatározni a jezsuita identitását?

– Egy jezsuita rendi nagygyűlésen hallottam, és azóta is találónak tartom, hogy a jezsuita egy bűnös ember, aki tudja, hogy meghívta az Úr, Krisztus Király a zászlaja alá. Ad is elég kegyelmet, hogy hűséges legyen. *Üdvözlve üdvözlőni*, olvastam Kaszap életrajzában – ez a gondolat lelkesít ma is. A rendben mindig voltak nagy teológusok, tudósok, csillagászok. Mindig vonzott a kihívás, hogy sikerüljön összeegyeztetni a hitet a tudással, hogy a teológia és a természettudományok párbeszédben legyenek egymással. *Teilhard de Chardin* jezsuita tudósnak ez sikerült. Ezért is kísérttem figyelemmel az egész munkásságát, eszmevilágát, a szolgálatát. Fordítottam az írásait, és magyar nyelven írtam az életművéről.

Miért hálás az életében?

– Örömben éltem, köszönöm! – az egyik kötetem címe is ez. Naponta hálát adok Istennek jezsuita hivatásomért. Ahogy Pál apostol mondja az *Efezusi*aknak írt levélben: Isten már a világ teremtése előtt kíválasztott bennünket, hogy szentek legyünk (Ef 1,4). Ebbe az üdvöztető tervbe hívott meg minket, ebbe kell belesimulnunk mindannyiunknak.

Hogyan válthatjuk ezt aprópénzre? Hogyan lehet jól élni az életet?

– Úgy, hogy mindenki keresse és találja meg az életútját, a hivatását. Minden gyarlóságunk ellenére fontos eljutnunk az *optio fundamentalis*ra, az emberi személy alapvető választására, a jó, az igazság, azaz a Krisztus mellett döntésre. És van még valami, ami-re oda kell figyelniünk. Ez a *Szent Ágoston* szerinti kettős *confessio*, megvallás: a *confessio*

misericaordiae, azaz Isten irgalmasságának hálás megvallása az életünkben. Ugyanakkor *confessio miseriae*, nyomorúságunk, bűneink megvallása.

Teológiai licenciátusában Karl Rahner halálról alkotott teológiáját elemzi. Hogyan látja ma az elmúlás kérdését?

– Temetéskor, amikor az urnát a fülkébe helyezzük, elgondolkozom: ennyi az élet, ennyi az ember? Hiába írtunk sok-sok könyvet? Mi lesz velünk? Csak egy szép emlék maradunk? Van-e túlvilág? Néha szorongással nézek szembe az elmúlással, van úgy, hogy megsuhint a megsemmisülés kísértése. Ilyenkor felindítom magamban a hitet: öröklétre születtünk, Krisztussal halunk meg és feltámadunk. Szent Pállal vallom (1Kor 15): ha nem lenne feltámadás, mi, hívők, illúzió áldozatai lennénk; akkor az ateista *Jean-Paul Sartre* filozófussal ezt mondhatnánk: „Abszurd az, hogy születtünk, abszurd az, hogy meghalunk.”

Eszembe jut *Kalkuttai Teréz* anya példája, aki szinte egész életében sötétségben élt. És az is, hogy amikor Leuvenben tanultam, 1957-ben, akkor tették közzé *Lisieux-i Szent Teréz* önéletrajzát. A faksimile kiadást a kezembe fogva és a kézzel írt lapokat olvasva különösen megragadott, hogy a kármelita szentet az élete végén az a kísértés gyötörte, hogy nincs túlvilág. A hasonmás kiadásban jól látszott, hogy a keze megremegett, amikor erről írt. Életünk során éjszakai sötétségben járunk, de jó tudni, hogy vannak vezérlő csillagok az égen. Most még „tükör által homályosan látunk”, a hit homályában járunk, keresve a láthatatlan Isten arcát. A mi vezérlő csillagunk a feltámadt *Jézus Krisztus* – belé vetett hitünk beragyogja az éj sötétségét.

Öregkoromra egyre inkább csodálkozom a létezésen, létem, életem csodás alakulásán. A szép mai napnak örvendezem. Örülök a kis dolgoknak is, mint a téli napsütés. Fiatalkorom óta sokat gondolkodom azon, hogy miért van egyáltalán valami. A létnek abszolút Alapja van. A teremtés a jó Isten műve. És olyan jó, hogy vagyunk.

Hogyan látja ilyenkor Istent?

– A Titokra, a Fényre gondolok, aki maga Isten, és aki-ről olyan szépen ír *Berzsenyi Dániel*: „Isten! kit a bölcs lángeszre fel nem ér, / Csak titkon érző lelke ohajtva sejt: / Léted világít, mint az égő / Nap, de szemünk bele nem tekinthet.” Az életünk ezért is töredékes, mert bár mindent akarunk látni és érteni, itt a földön ez nem sikerülhet. De törekednünk kell rá. Fontos azonban, hogy nem elég megismerni és terjeszteni az igazságot, hanem meg is kell valósítani. Aki megteszi az igazságot, az jut el a fényre (Jn 3,21).

Többkötetnyi verset írt. Mit akar kifejezni a költészet eszközeivel?

– A verseim elsősorban valomások arról, hogyan látom a világot és önmagamát. Fő motívumaim az Erősz és a Thanatosz, azaz a szerelem/szeretet és a halál, az elmúlás gondolata foglalkoztat. A költészet az, ami végeredményben rámutat az emberi lét értelmére. Ez az a kifejezőeszköz, amellyel kimondhatom a kimondhatatlant, részt veszek a teremtésben.

Két idézet jut most eszembe, amely jól megmutatja a költészet célját és az élet értelmét. Az egyik *Dantétól* való, éppen idén van halálának 700. évfordulója, az *Isteni színjáték* vége: „Csüggedtem volna, lankadt képzelettel, / de folyton-gyors kerékként forgatott / vágyat és célt bennem a Szeretet, mely / mozgat napot és minden csillagot.”

A másik idézet Szent Ágostontól származik, aki azt írja: „A szeretet az a »szem« (ér-zék), amely révén megláthatjuk, megsejthetjük a láthatatlan Szeretet-Istent.” Hogy ezeket megélhetem a saját életemben, végeredményben ez az, amiért örökké hálás vagyok.

1931-ben született, fiatal éveit a II. világháború előtt és alatt élte. Az 1956-os forradalom leverése után előljárói külföldre küldték. Hosszú évtizedek következtek távol a hazájától. A történelmi időket megélve hogyan tekint a magyarságára?

– Illyés Gyula a „Mit jelent magyarnak lenni?” kérdésre azt mondja: „ha megvizsgáljuk

a magyar lelki tulajdonságait, valamennyi alján a szabadság szeretetét leljük.” Úgy gondolom, ez más népeknél is így van. Hálás vagyok azért, hogy magyarnak születtem, és biztos vagyok abban, hogy ez nem véletlen, hanem a Gondviselés ajándéka. Ezzel együtt katolikusként világpolgárnak is tekintem magam. Bejártam Európát, több nyelvet beszélek, nyilván ezzel is összefügg, hogy nem szeretem a magyarkodókat. Különösen azt nem, ha valaki az ősmagyar korból, a pogány világból von le máig ható következtetéseket, napjainkra vonatkozó tanulságokat. Ha elfogadjuk a mértékadó történet-szek állításait, akkor úgy kell magunkra tekintenünk, hogy Keletről jöttünk, Közép-Európában élünk, de kulturális értelemben nyugatra nyitottunk. Mindez arra tanít bennünket, hogy a hivatásunk nem más, mint hogy a párbeszéd, a közvetítés népe legyünk a világban, különösen pedig itt, a Kárpát-medencében. Ugyanakkor számos idegen nyelv ismerőjeként és fordítóként is azt mondom: óriási kincsünk a magyar anyanyelvünk. A francia és az olasz nyelv is szép, de a valóságot a legjobban magyar nyelven lehet megízlelni, szavakkal kifejezni. Nagyon kell vigyáznunk erre az örökségünkre. Szeressük a költészetet és az irodalmat, mert mi, magyarok leginkább ezen keresztül tudunk közel kerülni a valósághoz és egymáshoz.

Huszonöt éven át Rómában élt, Szent VI. Pál és II. János Pál kormányzása idején a Vatikáni Rádió magyar szerkesztőségét vezette. A teológusi munkásságát meghatározó úgynevezett franciás kultúra mellett mit adott Önnek Róma?

– Az egyetemi tanulmányaim meghatározták, hogy franciás műveltségű teológus lettem. Mindig üdítő volt, ha személyesen is találkozhattam külföldön a kor nagy francia költőivel, teológusaival, filozófusaival. De Róma jelentette számomra a világ közepét. Amikor a II. vatikáni zsinat után odakerültem, és bekapcsolódhattam a Vatikáni Rádió magyar adásának munkájába, lelkesítő élmény volt részt venni a kor szellemi pezsgésében. A franciák – még ha oly nagyon szeretem is őket – Rómából nézve bizonyos szempontból önzőbbeknek, sovínisztábbaknak tűntek számomra, mint az olaszok, a történelmet például a saját szempontjukból nézik, és nem egyetemes perspektívából. Az egyetemesség a római kultúra jellemzője. Az életem legszebb éveit, egy negyedszázadot ott éltam. Az Örök Városban ért össze bennem a mindent tudni vágyás a katolicitással.

Mit jelent katolikusnak lenni?

– Elsősorban az egyetemesség szeretetét. Ez identitásom fontos jellemzője. Lisieux-i Szent Teréz fogalmazta meg a legjobban: „Én mindent választok.” Végtelen tudásvágy van bennem, hogy a megismerjem a Végtelent. Az egész életemet ez határozta meg, a tanulmányaimat, a költészetemet, a munkásságomat. Ez az élet misztikája, mindig ez vitt előre. Végeredményben pedig Szent Ágostonnal értek egyet: „Magadnak teremtettél minket, s nyugtalan a szívünk, amíg meg nem nyugszik Benned” (Vallomások 1, 1).

A Minden utáni vágy mellett a másik jellemzőnk a törekénységünk: testi adottságainkkal vagyunk beszorítva a térbe és az időbe. A halál számomra azt az időt is jelenti, amikor lehullanak ezek a korlátok. Persze tudom, hogy nem angyal leszek. Azaz, ahogy Karl Rahner mondja, a szellemvilágban, a feltámadáskor valamiképpen megmarad a testemhez és a mindenséghez való viszonyom. Ebben a relációban élünk.

Henri de Lubac, Karl Rahner, Yves Congar – csupán néhány név azok közül, akiknek az életművével sokat és részletesen foglalkozott. Munkássága révén a II. vatikáni zsinat teológusának is nevezhetjük. Milyen változásokat hozott a zsinat?

– Az Egyház nem múzeum, nem bástya. Szent Tamás világitótorony, de nem határkő. Amikor X. Piusz elítélte a mo-

dernizmust – benne többek között *Prohászka Ottokár* gondolatait és írásait, melyeket önálló kiadványokban is bemutatam –, azzal visszavetette a szentírástudományt és a teológiát is. A történetiség és a változás olyan dolog, amit nem lehet megállítani, kikapcsolni. Ezért jó volt látni Rómában és Rómából azt a szellemi pezsgést, amit a zsinat idején éltünk. A teológusok visszanyúltak a Szentíráshoz, az egyházatyákhoz, és keresték a kapcsolatot a szentháromságtantól ihletett perszonalista filozófiával. Ez utóbbi volt a katolikus teológia megújulásának egyik kulcsa.

Huszonöt éven át Rómában élt, Szent VI. Pál és II. János Pál kormányzása idején a Vatikáni Rádió magyar szerkesztőségét vezette. A teológusi munkásságát meghatározó úgynevezett franciás kultúra mellett mit adott Önnek Róma?

– Az egyetemi tanulmányaim meghatározták, hogy franciás műveltségű teológus lettem. Mindig üdítő volt, ha személyesen is találkozhattam külföldön a kor nagy francia költőivel, teológusaival, filozófusaival. De Róma jelentette számomra a világ közepét. Amikor a II. vatikáni zsinat után odakerültem, és bekapcsolódhattam a Vatikáni Rádió magyar adásának munkájába, lelkesítő élmény volt részt venni a kor szellemi pezsgésében. A franciák – még ha oly nagyon szeretem is őket – Rómából nézve bizonyos szempontból önzőbbeknek, sovínisztábbaknak tűntek számomra, mint az olaszok, a történelmet például a saját szempontjukból nézik, és nem egyetemes perspektívából. Az egyetemesség a római kultúra jellemzője. Az életem legszebb éveit, egy negyedszázadot ott éltam. Az Örök Városban ért össze bennem a mindent tudni vágyás a katolicitással.

Mi a titka, az ars poeticája a kilencvenéves Szabó Ferencnek?

– *József Attila* sorai jutnak eszembe: „Dolgozni csak pontosan, szépen, / ahogy a csillag megy az égen, / úgy érdemes.” Mindig legyen tervünk és feladatunk, akarjunk minél többet megismerni a világból. Akár a költészet nyelvén is, hiszen amikor a versben megnevezünk a dolgokat, akkor „alapítjuk” a létet. Tetteinkkel, munkánkkal mindig hozzáadunk valamit a teremtéshez. A teremtés nem fejeződik be, ezért ami történik, az isteni, ahogyan Teilhard de Chardin mondja.

Legyünk a találkozás emberei, hiszen akár egy beszélgetés is végtelenül egyedi és megismételhetetlen. Az öröklét íze sűrűsödik benne, sőt, ha hozzávesszük Jézus ígérését, hogy „ahol ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük”, akkor valóban összeér benne az ég a földdel. Érdemes egy életet szentelni ennek. Isten számít ránk.

Kuzmányi István

A fülek apostolsága

Beteglátogatók szentmiséje Szombathelyen

A Szombathelyi Egyházmegye területén működő Kórházlelkészi Koordinációs Iroda szervezésében január 21-én este közös szentmisén vettek részt a Szombathelyen szolgáló önkéntes beteglátogatók. A székesegyházban bemutatott szentmise főcelebránsa Székely János megyéspüspök volt.

Az önkéntes beteglátogatók Krisztust vizszik a betegekhez. Ferenc pápa szavaival élve: „a fülek apostolsága” az övék: szerető figyelemmel, meghallgatással képviselik Jézust a betegágyak mellett.

A világjárvány miatt a kórházakban látogatási tilalom van érvényben, az állami sza-

helyi kórházlelkész koncelebrált. Szentbeszédében a főpásztor arra hívta fel a figyelmet, hogy minden önkéntes beteglátogatónak olyannak kell lennie, akár egy híd ember és Isten között. A beteglátogató imádságban járul Istenhez, együttérzéssel fordul a beteghez, és a szenvedő kezét fogva kíséri őt a Golgotára.

A közbenjáró imák szerepét Székely János püspök Gyökössy Endre történetével szemléltette: amikor az ismert és sokak által szeretett református lelkész kórházba került, sokan imádkoztak érte, katolikus papok is ajánlottak fel szentmisét a gyógyulásáért. Bandi bácsi egy alkalommal úgy látta, mintha a lábainál tűz égne. A

bályozás és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által kiadott rendelkezés alapján személyes beteglátogatásra nincs mód. Am a betegeknek így sem kell magukra maradniuk: az önkéntes beteglátogatók most az imádság által nyújthatnak segítséget nekik. Január 21-én este együtt vettek részt a szentmisén, majd a Boldog Batthyány-Strattmann László-kilenced elimádkozásában.

A misén Császár István, a székesegyház plébánosa, valamint Molnár Árpád szombat-

Szentlélek így válaszolt az érte végzett közbenjárásokra – idézte fel a szombathelyi főpásztor.

A Szombathelyi Egyházmegye szenvedők számára szerkesztett *Vigasztaló* szó című kiadványa az interneten is elérhető (<https://vigasztaloszo.blog.hu/>).

Forrás és fotó:
Szombathelyi Egyházmegye

A szegedi Ágota Alapítvány véradoi

Szolnokról is érkezett önkéntes

Az Országos Vérellátó Szolgálattal együttműködésben először szervezett véradást január 26-án az állami gondoskodásban élő gyermekeket támogató szegedi Ágota Alapítvány. A véradáson a szervezet önkéntesei és a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató munkatársai vettek részt, többtucatnyian.

„A járványügyi helyzetben különösen fontos cél az ország vérkészletének folyamatos biztosítása, ezért kötelességünknek éreztük, hogy eleget tegyünk a vérellátó szolgálat regionális központja kérésének, és mi is segítsünk” – mondta Kothencz János az eseményről. Az alapítvány létrehozója, aki egyetemista korában többször vett részt véradáson, most elsőként adott vért, mert úgy véli, a példa másokra is ösztönző hatással lehet.

A szervezők az alapítvány szegedi, Csongor téri épületében minden feltételt megteremtettek ahhoz, hogy az Ágota közösség tagjai a járványügyi szabályok betartása mellett vért adhassanak. Voltak, akik más megyéből érkeztek: Kőszegi Eszter például Szolnokról utazott Szegedre, hogy részt vegyen a szervezet akciójában.

„Régebben rendszeres véradó voltam. Gyermkeim születése után egy időre vérszegény lettem, így sokáig nem adhattam vért. Amióta újra meglehetem, mindig jelentkezem, mert humánus cselekedetnek tartom. Nincs benne semmi kellemetlen, nem kerül semmibe, és mégis segíteni tudunk vele másokon. Arról nem beszélve, hogy mivel csak egészséges ember adhat vért, ilyenkor mindig megbizonyosodom arról, hogy egészséges vagyok. Ami, az utóbbi időben láthatjuk csak igazán, nagyon fontos” – mondta véradás közben, mosolyogva.

lesz, amelyet akár három különböző beteg ellátásához is fel lehet használni.

Kothencz János azt is elmondta, hogy az Ágota közösség a jövőben szeretné negyedévente megszervezni a véradást és lehetővé tenni, hogy az eseményen az alapítvány székhelyének környékén élők is részt vehessenek.

Forrás és fotó:
Szent Ágota Sajtószolgálat

Ép testben ép lélek motóval mozgásra, sportolásra buzdító programot hirdetett meg Orsos Zoltán, Celldömölk-Alsóság plébánosa, valamint olyan testépítők, akik számos magyar és világversenyen szereztek már érmekeket a sportágukban. Január 30-án Székely János megyéspüspök részvételével mutatták be a kezdeményezést.

Nem szokványos látvány fogadta az alsósági Szent Miklós Plébánián a program sajtótájékoztatójára érkezőket. Az egyik terem falait testépítő sportolók nagy alakos képei díszítették, a másik teremben pedig Lakatos Mihály testépítőbajnok bibliai illusztrációi voltak láthatók.

Köszöntőjében Székely János püspök elsőként az aktuális helyzetünkről szólt: „A járvány sokféleképpen korlátozza az életünket, amitől különösen a fiatalok szenvednek. Úgy érzik, elmaradnak ifjúságuk nagy élményei.” A főpásztor külön kitért az idén érettségizők nehézségeire, akik az utolsó évüket nem tölthetik együtt a gimnáziumban az osztálytársaikkal. „A vírushelyzet most még inkább belekényszeríti őket abba a csapdába, amelyből amúgy is nehéz szabadulni: a telefon és a számítógép világába. Ebből a helyzetből szeretnénk kihozni az életüket, kedvet és reményt bennük a természet, a mozgás iránt” – mondta a püspök.

Székely János szerint nagyon fontos, hogy a nehézsé-

gek ellenére se tekintsük a járványhelyzetet mindenestől veszteségnek, hanem lássuk meg benne a lehetőségeket is. „Én például gyakran felmegyek az Írott-kőre, és sokat olvasok. Szent Márton köpenye néven összefogást szerveztünk a szükségét szenvedők megsegítésére.” A saját életéből vett példákat vonultatott fel a püspök: megemlítette, hogy a szocializmus annak idején szűk korlátok közé kényszerítette az embereket, de aki akarta, akkor is megtalálhatta a módját, hogy tartalmas, szép ifjúkort élhessen meg. Kortársaival gyakran kirándultak, bicikliztek, sátoroztak az erdőben, a táborútznál töltött órák is erősítették a köztük lévő barátságot. Biblikört alapítottak, és rendszeresen összejöttek, hogy a Szentírásról beszélgessenek, mozgásszerűlt fiatalokat látogattak, és zarándoklatokon vettek részt – sorolt néhányat a tevékenységek közül, amelyek segítettek őket abban, hogy rátaláljanak az élet útjára.

Székely János arról is szólt, hogy örömmel látja, a papok is keresik, miként lehet értéket teremteni a járványügyi korlátozások idején, és pozitív példát mutatni másoknak. Hasznos kezdeményezés a most induló *Ép testben ép lélek* program is, amelyet világversenyeken bizonyított sporto-

lók és táplálkozási szakértők is támogatnak. „Orsos Zoltán atya nehéz sorból indult, és most ő segíti a rábizottakat. Élete példa arra, hogy hátrányos helyzetből is fel lehet

emelkedni. A sport jó eszköz erre, és az evangelizációban is segíthet, mert a hívek így könnyebben megláthatják a papban az embert. A sportoló pap vonzó képet tud mutatni az Egyházzal” – fogalmazott a főpásztor a családjából gyermekkorában kiemelt, cigány származású Orsos Zoltán példáját és kezdeményezését méltatva. Székely János azt is elmondta, hogy a sport áldá-

sos hatását a saját tapasztalatai alapján is csak megerősíteni tudja: a rendszeres mozgás növeli a lelki erőt, a fizikai erőfeszítés pedig a test és lélek jó érzésével jár, és segít abban,

kiemelkednie a rossz kedélyállapotából. Hittanóráin úgy tapasztalta, hogy a fiatalok értékelik a változást, amit a sportnak köszönhetően ért el, most közelebb érzik magukat hozzá, mint korábban. Jobban figyelnek rá és rajta keresztül az evangéliumra is, többen járnak misére, és könnyebben alakulnak ki a beszélgetések.

A plébános által megálmodott program a vírushelyzetben vlog és blog formájában indul el. Az online felületeken szakemberek adnak útmutatást a sporttal kapcsolatban, élsportolók szólnak meg. Ezek a felvételek hamarosan elérhetők lesznek a plébánia honlapján. Nyáron mostani tábor szeretnének szervezni hátrányos helyzetű fiataloknak. Orsos Zoltán szerint azt kell megmutatni nekik, hogy nem szabad elpazarolniuk az életüket csak azért, mert nehéz körülmények közé születtek. A plébános úgy véli, fel kell szítani a fiatalokban a küzdeni akarást, ez pedig úgy érhető el a leginkább, ha közelebb láthatják, hogy kitartásuknak, önfegyelmüknek kö-

szönhetően honnan hová küzdötték fel magukat olyan emberek, akiket a példaképeiknek tartanak.

A sajtótájékoztatótón Liszli Erika dietetikus, fitnessbajnok arról beszélt, hogy a testépítéssel és a sporttal kapcsolatban rengeteg a hamis információ az interneten, ezért fontosnak tartják, hogy a programban részt vevőket segítsék a tájékozódásban, és szakértő válaszokat adjanak a kérdéseikre. A dietetikus hangsúlyozta: a megfelelő fizikai állapot mozgással és helyes táplálkozással érhető el, és ezen a téren is igaz, hogy érdemes törekedni a megelőzésre, mert a túlsúlytól megszabadulni csak nagyobb erőfeszítések árán lehet.

A programba személyi edzőként kapcsolódott be Lakatos Mihály, aki a sajtótájékoztatótón szökött arról, hogy a mozgás a testre és a lélekre is áldásos hatással van. Liszli Erikával együtt hangsúlyozták: a testépítéssel az egészségesen élt hétköznapiak elérésére a cél.

Az Ép testben ép lélek program ifjúsági munkatársa Szabó Réka lesz, aki Orsos Zoltán plébános ifjúsági közösségének tagja. Az eseményen elmondta, ő is ennek a programnak a hatására kezdett sportolni, aktív életet élni, és úgy látja, a mozgás valóban hozzásegítheti a fiatalokat lehetőségeik eléréséhez, a kibontakozáshoz.

A sajtótájékoztató után rövid edzést mutattak be a résztvevőknek.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Küzdeni tanulunk

Sportolásra hív az Ép testben ép lélek program

Lakókonténerekkel és építőanyagokkal támogatják a károsultakat

A Katolikus Karitás újabb szállítmánya Horvátországba

Építőanyag-szállítmányt és két lakókonténert indított útnak a Katolikus Karitás január 26-án a horvátországi Sziszekbe. A közel tízmillió forint értékű segélyszállítmánnyal a szervezet a tavaly decemberi földrengés károsultjainak ideiglenes, illetve hosszú távú lakhatását szeretné segíteni. A szállítmánynak része volt 46 tonna vakolóhabarcs is, amelyet a családok otthonaik újjaépítéséhez használnak majd fel. A szervezet a sziszeki karitással együttműködve alakítja ki a hosszú távú segítségnyújtás részleteit.

Zagyva Richárd, a Katolikus Karitás országos igazgatóhelyettese a szervezet csepeli raktára előtt sajtótájékoztatót elmondta: „A két héttel ezelőtti kiutazásunkkor magunk is meggyőződhattunk arról, hogy a horvátországi családok támogatása hosszú távú együttműködésben valósulhat meg. A sziszeki karitás munkatársaival napi kapcsolatban vagyunk. Az újjaépítés minden bizonnyal több hónapig fog tartani, mert az utóregések nehezítik a sérült épületek ideátását. Ezért meg kell teremteni a családok ideiglenes lakhatásának feltételeit. Mostani adományunk két családdhoz jut el. A fűthető lakókonténerekben vízszblokk és beépített konyha is van, ami növeli a bennük élők komfortérzetét.” A szállítmány január 27-én érkezett meg Horvátországba.

A Katolikus Karitás a sziszeki karitással egyeztetve február 15-éig meghosszabbította a horvátországi földrengés károsultjainak megsegítésére szervezett gyűjtést. A 1356-os adományvonalon hívásonként 500 forinttal, a karitasz.hu oldalon online módon támogatható az újjaépítés.

A tavaly év végén történt földrengés után Sziszek testvérvárosa, Szombathely és a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás az első között ajánlotta fel segítségét a horvátországi károsultaknak. Több más egyházmegyei karitás és plébánia is gyűjtést szervezett, ennek köszönhetően január 12-én már második alkalommal küldtek segítséget a térségbe.

Forrás és fotó: Katolikus Karitás

Partnerintézménye megsegítésére buzdít a Pázmány

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) és a Horvát Katolikus Egyetem között immár több éve szoros az együttműködés tudományos és oktatási területen. A tavaly decemberi földrengések a horvát egyetem munkatársait és hallgatóit is érintették, ezért a PPKE felhívást tett közzé a honlapján a partnerintézményéhez tartozó bajbajutottak megsegítésére. Az alábbiakban ezt közöljük.

Az elmúlt hetekben számos híradás jelent meg a Horvátországot sújtó földrengéssorozatról. A december 28-án és 29-én történt rengések következtében több településen – főként Petrinja és Sziszek környékén – rendkívüli károk keletkeztek. (A helyzetet súlyosbítja, hogy ezen a területen 2020 tavaszán már volt egy földrengéssorozat, amely akkor is jelentős károkat okozott.) A földmozgások által lerombolt városokban és falvakban sok ember hajléktalanná vált, a vallási és kulturális örökség jelentős része pedig elpusztult vagy súlyosan megrongálódott.

A veszteségekben a Horvát Katolikus Egyetem hallgatói és munkatársai közül is sokan érintettek, ezért kötelességünknek érezzük, hogy együttérzésünket és segítő szándékunkat tettekben is kifejezzük partneregyetemünk felé. A Zágrábi Egyetem vezetésétől kapott tájékoztatás szerint a földrengés okozta károk enyhítésének közvetlen támogatására leginkább a Horvát Katolikus Egyetem által létre-

hozott Szolidaritási Alapon keresztül van lehetőség. A katasztrófa sújtotta területeken a legnagyobb problémát a megfelelő elszállásolás jelenti. A hőmérséklet az évnek ebben az időszakában gyakran nagyon alacsony, és még mindig vannak, akik kevésbé védett helyen, az időjárás viszontagságainak kitéve várják a mielőbbi megoldást.

Jelen felhívásunkkal elsősorban a földrengés következtében krízishelyzetbe került egyetemi hallgatók, oktatók és munkatársak, illetve családjaik támogatását szeretnénk segíteni.

Bízunk abban, hogy aktív hallgatóként, öregdiákként vagy munkatársként sokan csatlakoznak ehhez az összefogáshoz, és így együttes segítségünkkel valóban felgyorsulhatnak a folyamatok. Az elsődleges cél, hogy mielőbb megtörténjen a rászoruló családok átmeneti elszállásolása, és ezzel párhuzamosan a lehető leggyorsabban haladjon a helyreállítás is.

Felajánlásokat a Horvát Katolikus Egyetem Szolidaritási Alap javára lehet tenni:

IBAN: HR1123400091110353987
SWIFT/BIC: PBZGHR2X

Description: CUC Donation Solidarity Fund

A két egyetem együttműködésének keretében 2021 őszétől közös szoftvermérnöki mesterképzést tervezünk indítani, amelyben különös hangsúlyt kap a társadalomtudományi adatelemzés. A kooperáció emellett számos bölcsészettudományi területet is érint.

Az Erasmus keretén belül a pszichológia, a szociológia és a kultúrtudományok, valamint az újságírás, a történelem és a régészettudomány emelhető ki leginkább. A két egyetem között a 2019-ben létrejött együttműködési megállapodás előtt is volt kapcsolat, hiszen a szíriai Margat várának feltárásában – amelyet a BTK Régészettudományi Intézete koordinált – horvát hallgatók is közreműködtek.

Segítsük együtt horvát partneregyetemünk bajba jutott hallgatóit és munkatársait!

Forrás: Pázmány Péter Katolikus Egyetem honlapja
Fotó: Hrvatsko katoličko sveučilište

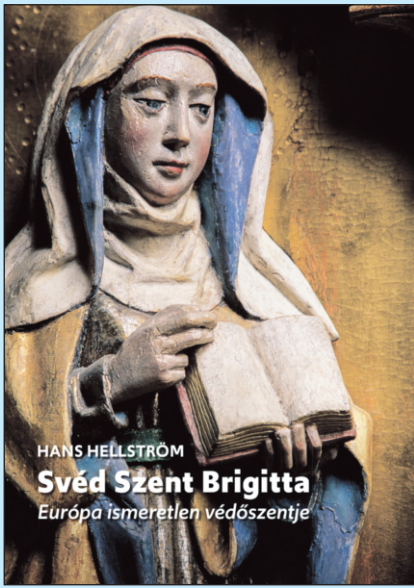
Európa ismeretlen védőszentje

Svéd Szent Brigitta élete

Az Új Ember Kiadványok legújabb kötete kétségkívül hiányt pótol, hiszen egy olyan szentet mutat be, akit Magyarországon még kevesen ismernek. Hans Hellström művét olvasva nemcsak Brigitta életútját ismerhetjük meg, de közelebb kerülhetünk ahhoz a korhoz is, amelyben tevékenykedett.

Brigitta lelkeségének sok dimenziója van, ezért lehet vonzó szent mindannyiunk számára. Olyan kereszténységet csodálhatunk meg benne, amely a rendíthetetlen Krisztus-követésen alapul. Élete legkülönbözőbb döntéseiben az evangélium volt ösztönző forrása. A kereszt állt élete középpontjában, és ezzel utat mutatott. Vallotta az Egyház egyetemességét, és mind a szemlélődő,

Szent Brigitta a svéd történelem legismertebb személyiségei közé tartozik. Óriási tisztelet övezi, ugyanakkor a késő középkor egyik legkülönösebb alakja. Szent II. János Pál pápa 1999. október 1-jén Európa társvédőszentjévé nyilvánította. Szent Brigitta születésének 700. évfordulója előtt a pápa levelet írt Tekla Famiglietti anyának, a Legszentebb Üdvözítő Rendje apátnőjének. Ebben így fogalmazott a szent pápa: „Amikor Szent Brigittát Európa egyik védőszentjévé nyilvánítottam, a hívők számára a női szentség egyedülálló példaképét akartam felmutatni. Mert hűségese feleségként boldog életet élt, mintaszerű anyja és bölcs nevelő volt, özvegyként szent életet élt, és végül életének új szakaszában egészen Istennek szentelte magát. Életének minden időszakában tudta, hogyan lehet bölcsen összeegyeztetni a Krisztus és az Egyház iránti szeretettől vezérelve a szemlélődést és a magas fokú aktivitást. Brigitta valódi női adottságokkal járult hozzá a keresztények közösségének erősítéséhez, és önmagát megvalósító aszszonyként szentelte magát mások szolgálata.

HANS HELLSTRÖM
Svéd Szent Brigitta
Európa ismeretlen védőszentje

mind a tevékeny életben példát adott. A keresztény egység fáradhatatlan apostola volt, prófétai adományokkal is bírt, a történelmet pedig az evangélium fényében értelmezte.

Szent Brigitta Krisztusnak szentelt életének máriás dimenzióját is fontos kiemelni, hiszen Mária mint aszszony a megváltás folyamatának középpontjában áll. Brigitta arra törekedett, hogy az emberek a kereszténység női ikonjának tekintésé a názáreti Szüzet. Hívó feleségként, anyaként és apácaként is Szűz Máriának.

Hans Hellström Svéd Szent Brigitta – Európa ismeretlen védőszentje című kötete megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest, V. kerület, Ferenciek tere 7-8.; nyitvatartás: hétfő, kedd, csütörtök, péntek 9–17 óráig, szerda 10–18 óráig) vagy megrendelhető az Új Ember online könyvtárházban: bolt.ujember.hu

B. B.

Teológiai tanárok a zsoltárokról

Elérhető online a PPKE januári konferenciája

A zsoltároknak a Bibliában, a liturgiában, a személyes imaéletben és a teológiában betöltött szerepéről tartottak konferenciát a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának (PPKE HTK) szervezésében január 21–22-én. Olvasóink kérésére a PPKE HTK YouTube-csatornáján bárki számára elérhetők az előadások.

Puskás Attila, a PPKE HTK dékánja a köszöntőjében arról szólt, hogy a zsoltárokat énekelve tanult meg imádkozni a hívó ember az Ószövetségben, és zsoltárokat imádkozott Jézus, az apostolok és az első keresztények is.

„A zsoltárokat a papok és a szerzetesek a napi szolozsmát végezve ma is imádkozzák az egész Egyházért és a világért. A zsoltárok nemcsak a múlttal, hanem a jelenlét, vagyis egymással is összekapcsolnak bennünket” – mondta Puskás Attila.

Szatmári Györgyi az ószövetségi ember imádságának iskolájaként mutatta be a zsoltárokat, Martos Levente Balázs a 104. zsoltár istendicséretét elemezte. Racs Csaba JHWH királyságának zsoltáiról, a királyság és a templom teológiájáról beszélt, Fröhlich Ida pedig a zsoltárok Kumránban betöltött szerepéről. Simon Tamás

László OSB a Rómaiakhoz írt levél 8. fejezetében olvasható két zsoltárvers jelentését tárta fel, Kocsis Imre a zsoltárok krisztológiai értelmezését elemezte a lukácsi kettős műben. Gyurkovics Miklós a keleti atyák zsoltárértelmezéséről tartott előadást, elsősorban Alexandriai Szent Kelemen munkásságát és az 50. (51.) zsoltárt szem előtt tartva. Somos Róbert Órigenész zsoltárértelmezését moráleteológiai szempontból vizsgálta. Orosz Atanáz miskolci görögkatolikus megyéspüspök a zsoltároskönyv Athanasziosz teológiájában betöltött szerepét mutatta be.

A második nap első előadója, Vincze Krisztián a nyelvfilozófia felől közelített az imádsághoz: a csend, a beszéd és a kultusz szerepét vizsgálta Bernhard Welte és tanítványai reflexiójában. Görföl Tibor arra a kérdésre kereste a választ, miként van jelen az imádság az újabb katolikus teológiában: Rahner, Balhasar és Lubac műveit vette górcső alá. Laurinyecz Mihály a hét bűnbánati zsoltárról szólt erkölcsoteológiai szempontból, Kajtár Edvárd a zsolozsma kialakulását és teológiáját foglalta össze. Dobos András azt mutatta be, milyen szerepet töltenek be a zsoltárok a bizánci rítusú zsolozsmában. Szuromi Anzelm a megszentelt élet mindennapi keretként vizsgálta a zsoltárokat, Baán Izsák pedig a zsoltárimádság és a személyes ima viszonyáról szólt, azt vizsgálva, hogy az „opus Dei” és a lectio divina miként jelenik meg a szerzetesség teológiájában.

Az olvasókhöz különösen közel áll a konferencia témája, ezért többen is kérték, hogy az előadásokat tegye elérhetővé az egyetem. Puskás Attila dékán döntésének köszönhetően a Hittudományi Kar YouTube-csatornáján a konferencia teljes anyaga megtekinthető.

Az esemény első napjáról szóló tudósításunk lapunk 2021. január 31-ei számában olvasható.

Forrás: PPKE HTK
Fotó (archív): Merényi Zita

Harminc évünk kincsestára

Találkozás a Pálúr házaspárral, az idei Házasság Hete arcaival

(Folytatás az 1. oldalról.)

A Fasori református templomban minden vasárnap orgonálok, és érzem, hogy egy élet munkája áll a hangok mögött, amelyek az istentiszteleten vagy a végén, az improvizációim alkalmával elhangzanak.

Tehát elmondhatom, hogy a Covid-helyzet ellenére sem maradnak el a „koncertjeim”. Minden hétvégén hasznosítom a tudásomat, lényegében azt csinálom, amit a leginkább szeretek. A gyakorlást is sikerül megoldanom, sőt, kifejezetten aranyéletem van a mostani helyzetben: háborítatlanul gyakorolhatok a Fasori református templom orgonáján, félórányi sétára az otthonunktól.

Kornélia: Nekünk jót tett a karantén, szeretünk együtt lenni, közösen étkezni, otthon lenni, filmet nézni, s eközben ellátjuk a munkánkat is. Az összezártág nem viselte meg a kapcsolatunkat. Az utóbbi időben sokkal inkább az adta fel a leckét, hogy a Házasság Hetére készültünk. Magunkra figyeltünk, arra, valóban olyan házaspár vagyunk-e, hogy példa lehetünk mások számára. Jöttek a kételyek, a hétköznapiakban több konfliktusunk is adódott ebből. Be kell vallanunk, nem egyszerű felkészülni egy ilyen programsorozatra, amelynek most a kiemelt szereplői leszünk. Nem könnyű kiállni mások elé a házasságunkkal.

Milyen konfliktusai adódtak?

Kornélia: Sok szempontból megismertük már egymás gondolatvilágát, harminc év házasság során számos kérdéssel szembesültünk. Inkább a hétköznapi apróságok terén adódtak konfliktusaink, amelyek minden családban előjönnek, akár az olyan jelentéktelennek tűnő helyzetekben is, hogy például kettőnk közül ki hova parkolna inkább a kocsival. Vagy ott vannak például a „megmondtam, hogy így lesz, miért nem hallgattál rám” típusú mondatok. Fontos, hogy ezeket a helyzeteket utólag meg tudjuk beszélni, a megbantásokat meg tudjuk bocsátani, és képesek legyünk újrakezdeni.

A tavalyi Házasság Hete alkalmával már a nyilvánosság elé léptek egy kerekasztal-beszélgetés erejéig.

János: Egy évvel ezelőtt már felkérték minket a Házasság hete arcainak, meg is ijtettünk ettől a szép feladattól. Akkor a szerepvállalásunk átalakult egy egyszeri közreműködésé, ez volt az az ominózus kerekasztal-beszélgetés, amelyen részt vettünk. Idén viszont az újbóli felkérés éppen a harmadcadik évfordulónkra esett.

Úgy tudom, a Református Egyházon belül éppen a házasság-gondozás területén végeznek szolgálatot.

János: Már a házasságunk elején bekapcsolódtunk egy

nagyon szép munkába, amelyről évre meghozza a gyümölcsöt a kapcsolatunkban, és ezekből tudunk továbbadni is. Csatlakoztunk a Bibliai Házasság-gondozó Szolgálat-hoz, amelynek szellemiségét az országosan is ismert pszichológus, Pálhegyi Ferenc neve fémjelzi. Az ő szárnyai alá kerülünk. Előadásairól nem úgy jöttünk ki, hogy „akkor mi majd megmondjuk másoknak, hogyan is kell csinálni”, hanem azt éreztük, hogy a kapcsolatunkban mi sem maradhatunk ott, ahol vagyunk, fejlődniünk kell napról napra.

A megismerkedésük, a kapcsolatuk kezdete éppen a rendszerváltozás idejére esett.

Kornélia: Igen, a mi esetünkben a politikai történeteknél nagyobb súly helyeződött a szerelmünk megélésére.

János: Kornélia éppen a páneurópai piknik idején tért haza Amerikából.

Kornélia: Angol szakos egyetemistaként egy évig Atlantában laktam a rokonaimnál, 1989-ben jöttem haza. Éppen akkor mentem ki, amikor Jánossal ígent mondtunk egymásnak, a szerelmünk kezdetén. Pár hónapig együtt jártunk, s azután repülőgépre ültem. Miután hazajöttem, kibontakozott a kapcsolatunk, majd 1991-ben összeházasodtunk.

Egyikük számára sem lehetett könnyű az egy év távollét.

Kornélia: Azok a hónapok intenzív kapcsolattartással teltek, leveleztünk. Nem néhány szavas üzenetek voltak ezek, hanem olyan mondatok, amelyek hosszú távon is igaznak bizonyultak. A levelezés nagy mesterei lettünk, János különösképpen. Leírtuk egymásnak az érzéseinket, a világról alkotott nézeteinket, és a pár hét elteltével érkező válaszból tudtuk meg, hogy mit gondol minderről a másik.

Ez a levelezés megerősítette a kapcsolatunkat, bár eleve úgy indultunk, hogy nem gondoltuk kérdőjelesnek, mi fog történni egy évvel később.

János: Gyűrüvel vártam Kornéliát, amikor hazaérkezett. Mindenesetre bevallhatom, hogy a távollétét eleinte nagyon nehezen viseltem, mintha azt próbálnánk ki, hogy mit jelent elveszíteni egymást.

Ahogy felidézik a harminc évvel ezelőtti történeteket, az egy év távollét után a felemelő találkozást, bibliai szavakkal szövegezték fel „az első szeretetüket” (Jel 2,4).

Kornélia: Megerősítő élmény volt az újbóli találkozásunk akkor, három évtizeddel ezelőtt. Amikor valami nehézség adódik a kapcsolatunkban, mindig arra gondolok, milyen szépen indult a mi nagy szerelmünk, ami a mai napig is tart, és ez a jövőt illetően is megerősít, mintegy pecsét a kapcsolatunkon.

A református szertartás szerinti házassági eskü szövegében az egyik figyelemre méltó kijelentés így hangzik: „vele megelégszem”. Mély értelmű, a lényegét érintő két szó, ami egyébként a katolikus esküszövegben nem szerepel. Mi talán éppen ezért is figyelünk fel rá, és gondolkodunk el a jelentésén, az üzenetén. Önök hogyan gondolkodnak erről a fogadalomról?

János: Úgy gondolom, a „megelégedés” a hétköznapi szóhasználatban mára negatív kifejezéssé vált: aki megelégszik, az kénytelen beérni azzal, ami van. Pedig éreznünk kellene a pozitív jelentését is. Erről a Bibliáról szól: „Nagy nyereség az istenfélelem megelégedéssel” (1Tim 6,6). A megelégedés kulcsszavává válhat az életünkben, a nagyra-vágyás ellentéte, és fontos döntések meghozatalára indít.

A házasság például nem úgy működik, hogy ha átmenetileg szűkölködöm, azaz nem kapok meg valamit a társamtól, akkor azt majd egy másik kapcsolatban könnyűszerrel pótolom. Nem véletlen, hogy az eskü szövegében a „vele megelégszem” a „hozzá hű leszek” kijelentést követi.

Férjként például nagyon régen meghoztam magamban

a döntést, hogy nem akarok olyan helyzetbe keveredni más hölgyekkel, amit azután le kellene tagadnom a feleségem előtt. Nem aszerint élek, ahogy „majd alakulnak a dolgok”. Veszélyes dolog kitekingetni a házasságból.

Számunkra egyébként nagyon gazdag tartalma van a „vele megelégszem” kijelentésnek, magában foglalja mindazt, amit a kapcsolatunk által kaptunk. A házasságunk egy kincsestár. Például most is, ahogy beszélgetünk, érzem, hogy egészen más vol-

”

Meg kell tanulnunk támogatni egymást a hitben, hiszen emberileg bizonytalan kimenetelű történetekkel kell szembenéznünk ebben az életben. A hit valami pótolhatatlant, valami elvehetetlent ad az életünkben: Isten áldását, ami pedig a hit jutalma, és nem törheti meg semmi. Mindeniünk, amink van, a nehézségek is a belső gazdagságunkat gyarapítják

nék Kornélia nélkül, az ő jelenléte, támogatása hihetetlen erőt, magabiztosságot ad. Személyiséget formáló a jelenléte: ahogy felnéz rám, ahogy megteremt a feltételeket, hogy boldogan teljesíthessem a hivatásomat. Kornéliának köszönhető, hogy a karrier és a család a mi esetünkben nem játszható ki egymás ellen.

Kornélia: Amikor a huszonötödik házassági évfordulónkat ünnepeltük a barátaink társaságában, Izraelben, újra elmondtuk egymásnak a fogadalmunkat, a házassági eskünköt.

János: Éppen az Olajfák hegyén.

Kornélia: Úgy érzem, nagyon nagy ajándék, ha egy házaspár huszonöt év elteltével is őszintén ki tudja mon-

dani egymásnak ugyanazokat a szavakat, amelyeket fiatalon kimondott, amikor még nem tudta, mit is jelentenek valójában. Ennyi év elteltével már súlyosabb ez a fogadalom, küzdelmeken vagyunk túl, de még mindig bizakodunk, hogy bár sok váratlant hozhat az élet, mégis milyen jó...

A megelégedés egyébként számomra a legtöbbet jelenti. Nem azt, hogy éppen csak megfelelek nekem a másik, vagy hogy „egyébként de jó lenne, ha másmilyen lenne, vagy másfajta ember jutott volna nekem”, hanem azt, hogy a férjem számomra éppen tökéletes, ő képes a legtöbbet nyújtani a számomra, ő alkalmas arra, hogy igazán a lelkem másik fele legyen. Ajándékként fogom fel a férjemet, mint akiben a legtöbbet kaptam.

Bizonyára nem könnyű minden helyzetben ajándékként elfogadni a másik embert. Például amikor a férj beleveti magát a munkába, ki zárva a világot, és elmélyed az adott feladatban, mondjuk az orgonajátéka tökéletesítésében. Amikor a felesége számára távolinak, megközelíthetetlennek tűnik.

János: Amikor úgy igazán, teljes erőbedobással belevetettem magam a szakmába, az a Párizsban eltöltött év volt, amit két gyermekünkkel együtt éltünk végig. Az egyik legszebb időszakunk. Nyakig belemerültem az orgonálásba, de éppígy nyakig benne volt a családom is, mert szinte egy lépést sem tettem nélkülik. Nem hiszem, hogy sok művész számolhatna be ilyen gazdag külföldi tartózkodásról. Gyönyörű élményeink voltak! A szakmai életem csúcspontját jelenti ez az időszak, a versenygyőzelem (Párizs Városának Nagydíja, 1997) szempontjából is, illetve az életre szóló tapasztalatszerzés szempontjából is Olivier Latry, a Notre-Dame világhírű organistája mellett.

Amikor például egy tanzsaki koncert erejéig eljutottam a versailles-i kastélyba, fogtam az egyik gyermekeket, meghozza a kisebbiket, az éppen hároméves, és együtt mentünk. Természetesen beígértem neki a jutalmat arra az esetre, ha csöndben marad. Rengetegszer mentünk föl a családommal a Notre-Dame orgonakarzatára. Sajnos a tűzkatasztrófa óta ezt már nem tehetnénk meg.

Kornélia: János ügye valahogy mindig a közös ügyünk volt. Nyár elejére szoktunk eljutni oda, hogy több mindent alá kell rendelnünk a férjem szakmai programjainak, s ez beleszól a családi tervekbe. Az ő naptára elsőbbséget élvez. Vannak ütközések, de az idej Házasság Hetére általunk választott mottó – Ezerszer is igen – éppen ezt fejezi ki. Igenis naponta meg kell hoznunk olyan döntéseket, amelyek a családi életéről szólnak, és nem csupán magunkról. János is

tett már félre szakmai ügyet a család érdekében, ami talán nem jellemző a profi művészekre.

A már említett tavalyi kerekasztal-beszélgetés során azt mondták: alázattal kell beszélőnünk a házasságokról, nem szabad elszállnunk magunktól, és elítélni másokat, akik adott esetben nehezen vagy egyáltalán nem képesek megbirkózni a nehézségeikkel. Miért fogalmazódott meg ez Önökben?

János: Szembesültünk azzal a ténnyel, hogy emberi erőből nem lehetséges feddhetetlen hűségben és teljes szívvel megmaradni egymás mellett. Mindannyiunk házasságát eléri azok a veszélyes erők, amelyek bomlasztani akarják, egészen odáig, hogy a kapcsolat széteszen. Hívó emberként is jó ezt tudatosítani, ahogyan azt is, hogy Jézus Krisztus győzött a sátán felett, és ez a hétköznapiakra is vonatkozik.

Nem képzelhetjük magunkról, hogy a házasságunk alakítása kisujjból megy. Nem azért vagyunk együtt, mert mi olyan jó emberek vagyunk, hanem mert van célunk, amiért érdemes küzdenünk egymásért.

Kornélia: Sok házasságot láttunk belülről a szolgálatunk során, közeli barátaink megpróbáltatásait is, válsókat is, de újrakezdéseket is.

Voltak-e az életükben olyan időszakok, amikor a házasságuk szempontjából nagyon fontosá vált az Istenbe vetett hitük?

János: Úgy érezzük, hogy e hit nélkül el sem tudtunk volna indulni a házasságunk útján. Arra rendezkedtünk be, hogy istenfélő életet élünk, és ebben szeretnénk inspirálni, támogatni egymást. Az elmúlt években több haláleset is történt a környezetünkben, ami lelkileg megrendített és elgondolkodtatott bennünket. Arra figyelmeztetett, hogy nem szabad szem elől tévesztelnünk: mi az Isten országába készülünk, és ezt a házasságunkban sem felejtethetjük el, sem a boldogságban, sem a küzdelmeinkben. Ez a legmagasabb célunk.

Lelkileg is felnőtte kell válnunk. Meg kell tanulnunk támogatni egymást a hitben, hiszen emberileg bizonytalan kimenetelű történetekkel kell szembenéznünk ebben az életben. A hit valami pótolhatatlant, valami elvehetetlent ad az életünkben: Isten áldását, ami pedig a hit jutalma, és nem törheti meg semmi. Mindeniünk, amink van, a nehézségek is a belső gazdagságunkat gyarapítják.

Kornélia: Nem vagyunk tökéletes család, de szeretnénk eltökélten a hit útján járni.

Az Ezerszer is igen mottó talán erre is utal?

Kornélia: Igen, egymás mellett és Isten mellett is meg kell hoznunk a döntéseinket.

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

Az igazság fontosabb, mint az életünk

Beszélgetés Görföl Tiborral, a Vigilia főszerkesztőjével

„A Vigilia hidat szeretne képezni a mélyen hívők, a kultúra iránt érdeklődők, az istenkeresők és a vallás iránt többé-kevésbé közömbösek között. Tudjuk, hogy a Vigiliát olyanok is átlapozzák, akik közvetlenül nincsenek kapcsolatban a kereszténységgel. Egyfajta tágasságot, spirituális megközelítést, történeti érzékenységet, szellemi nyitottságot várnak, és ezt – reményeink szerint – meg is kapják” – mondja Görföl Tibor teológus, aki immár egy éve a Vigilia főszerkesztője. Műhelytitkokról és a teológia jelenlegi helyzetéről beszélgettünk.

A Vigilia nagy múltú folyóirat. Mi az, aminek a folytatását fontosnak tartotta ebből a gazdag örökségből?

– Egyik fő célom az volt, hogy még jobban hozzásegítsük az érdeklődőket a kereszténységgel és korunk helyzetével összefüggő igazság megismeréséhez. A teljes igazság nehezen megragadható, kifejezni és megfogalmazni sem könnyű. Valamiféle átfogó bölcsesség mellett nem kevés ismeretre is szükség van hozzá, éppen ezért nagy a kísértés, hogy e sokrétű ismeret-halmaz néhány részét elhagyjuk. Úgy vélem, Isten egyszerűségének megközelítéséhez a teljes teológiatörténet összetett gazdagságára szükségünk van. Nem lehetünk közömbösek az egyházatyákkal, a középkori gondolkodókkal, a spekulatív lángelmékkel vagy a misztikusokkal szemben. E téren több az adósságunk, mint az eredményünk, mert hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy a teológia a ráérők időtöltése, jöllehet nélkülözhetetlen a mély ismeret-hoz, amely nélkül a gyakorlat is csak csonka lehet.

Amint azt Ferenc pápa is hangsúlyozza, napjainkban oly sok a hazugság, és annyi manipulációval kell szembe-szűlnünk, hogy magához az igazsághoz szinte hozzá sem férünk. Az igazság kimondása ráadásul sokszor igen kellemetlennek tűnhet egy-egy korban. A náci rendszernek nem engedelmeskedő Franz Jägerstättert (1907–1943) például a kortársai el akarták némitani, halála után viszont, amikor már ártalmatlan volt, boldoggá avatták. Az igazság fontosabb, mint az életünk, a kereszténység jövőjének útját az igazság ismert és ismeretlen vértanúi kövezik ki.

A Vigiliának valóban nagy múltja van, de öröksége részben terhes is. A minap lapoztam át például a folyóirat egyik 1982-es számát, amelyben egy könyvrecenzió szerzője azt írta, hogy Kádár János példaértékű vezető, olyan, amilyet már Platón is eszményinek tekintett. Ez a kóros önálávetés ijesztő kísértése a kereszténységnek.

A másik tényező, amit életben szeretnék tartani, a keresztény kultúra, illetve a kultúrában jelen lévő keresztény elemek bemutatása. Az európai szellem története ugyanis javarészt keresztény történet, ezt nem érdemes eltitkolni. Ma különösen fontos kérdés, hogy miként viszonyul egymáshoz a tényleges hit és a hitből születő kultúra, s nagyon sok félreértés, téves vad és hamis apologetika tapasztalható ezen a téren. A keresztény művészet és irodalom iránti szenvedélyes érdeklő-

dés nálunk véget ért valahol Paul Claudel, Georges Bernanos és François Mauriac nemzedékénél, pedig itt nem állt meg a keresztény szellem élete.

Önök kéri fel a szerzőiket egy-egy tanulmány megírására, vagy a szerzők keresik meg ötleteikkel a Vigiliát?

– A tematikus számok összeállításánál mi kérjük fel a szerzőket. Természetesen sok írás érkezik hozzánk, ezeket elolvassuk, értékeljük, és ha megfelelőnek találjuk, akkor közöljük is. Ha szükséges, ki-egészítést vagy átdolgozást kérünk. Sajátos jellemzője a magyar folyóirat-kultúrának, hogy az átdolgozásra irányuló kérést némely szerzők nem veszik jó néven, sőt, végül a megjelentetéstől is elállnak. Egy-egy elutasított írás aztán változatlan formában megjelenik egy másik folyóiratban. E folyamatok megfigyeléséből sokat lehet tanulni a kultúra hajszalérrendszeréről.

Mennyire belterjes Magyarországon a folyóiratban publikálók köré?

– Akinek igazi szellemi érdeklődése van, az nem boldogul folyóirat-kultúra nélkül, pusztán könyvekből nem lehet megfelelően tájékozódni. Sok meghatározó jelentőségű tanulmány, irodalmi mű folyóiratban jelent meg először. De a nagy viták is a folyóira-

”

Isten egyszerűségének megközelítéséhez a teljes teológiatörténet összetett gazdagságára szükségünk van. A teológia nem pusztán a ráérők időtöltése; nélkülözhetetlen a mély ismeret-hoz

tokban zajlanak, természetesen másként, mint a napi- és a hetilapokban.

Minden lapszámban találunk verseket. A mai ember szeret verset olvasni? Egyáltalán, értjük még a költészetet?

– A költészet nem csak valamiféle díszítőelem, nem csak kiegészítő jellegű, bájos oldala a kultúrának, hanem meghatározó része. A keresztény szellem életéhez is hozzátartozik. Prudentiust talán azok is ismerik, akiket nem érdekel a késő ókori filozófia, Dantét azok közül is sokan olvassák, akiket hidegen hagy a XIV. századi teológia. Pílinzsky János költészete sok embernek megdobogtatja a szívét, míg a korabeli teológi-

ai tankönyvekre már nem is nagyon emlékszünk. A költészet nem arról szól, hogy meg tudjuk-e szépen fogalmazni azt, amit már amúgy is tudunk. A költészet oly módon és olyan érzékenységgel fejezi ki az emberi tapasztalatokat, mint semmi más. Ha egy vers mondanivalóját prózában adjuk vissza, csak kevesebb lesz.

Kiket szeretne megszólítani a Vigilia?

– Véget ért az az időszak, amikor intenzív kapcsolat volt a szerkesztőségek és az olvasók között. Korábban a Vigiliához is érkeztek bíráló vagy bátorító levelek, melyekből többé-kevésbé meg lehetett állapítani, mit gondolnak az olvasók. Ma már nehéz magunk elé képzelnünk egy olvasótípust, akit szem előtt tartunk egy-egy lapszám összeállításánál. A Vigilia hidat szeretne képezni a mélyen hívők, a kultúra iránt érdeklődők, az istenkeresők és a vallás iránt többé-kevésbé közömbösek között. Tudjuk, hogy a Vigiliát olyanok is átlapozzák, akik közvetlenül nincsenek kapcsolatban a kereszténységgel. Egyfajta tágasságot, spirituális megközelítést, történeti érzékenységet, szellemi nyitottságot várnak, és ezt – reményeink szerint – meg is kapják.

Kik vesznek részt a Vigilia szerkesztésében?

– Bende József évtizedek óta a Vigilia elkötelezett munkatársa, a francia kultúra szakértője, fáradhatatlan és precíz munkája nélkül nem tudna megjelenni egy-egy lapszám. Lukács László piarista szerzetes három és fél évtizeden át volt a Vigilia vezetője, az ő tanácsaira, véleményére napi szinten támaszkodunk. A felelős szerkesztő, Puskás Attila professzor megbízható ítéletével és kivételes teológiai tájékozottságával járul hozzá a munkánkhoz. Vörös István költő esztétikai ízlésével, Lázár Kovács Ákos kommunikációkutató a kultúra területének ismer-

retével, míg Deák Hedvig domonkos szerzetes egyháztörténeti szakértelmével segít bennünket.

Ön tanít a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán és a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolán is. Mennyire érdekli a mai fiatalokat a teológia?

– Ha a diákok számát nézzük, azt látjuk, hogy ma kevesebben tanulnak teológiát, mint húsz évvel ezelőtt. De ez csak az érem egyik oldala. Ma is sok fiatal érdekel az irodalom, a filozófia vagy a teológia. Tapasztalataim szerint nem is az a fő kérdés, hogy a fiatalabb nemzedék érdeklőd-e, hanem az, hogy mit tudunk ezzel kezdeni. Meg tudjuk-e őrizni a fiatalok szellemi nyugtalanságát vagy kioktató módon, leegyszerűsített válaszokkal, fensőbbes viselkedéssel kiöljük belőlük? A kereszténység szempontjából az mutatja meg, helyes irányba tartunk-e, hogy a tizenhat-húszonöt évesekre jellemző kíváncsiság megmarad-e negyven-ötven éves korra is, vagy a világ és Isten fölfedezésének elevevése rutinnak és fáradtságnak adja át a helyét.

Mely kérdések állnak napjainkban a teológia homlokterében?

– Először is rendkívül intenzív történelmi korszak után vagyunk. Ez körülbelül Johann Adam Möhlertől (1796–1838) Henri de Lubac haláláig, azaz 1991-ig tartott. Ebben az időben a keresztény gondolkodás elképesztő meglátásokra jutott. A közel két évszázadot azonban még nem dolgoztuk fel, ez a feladat még előttünk áll. Másrészt eredeténél fogva a kereszténység kifelé irányul, vagyis missziós jellege van, ez pedig abban nyilvánul meg, hogy ma fokozottan keresünk a kapcsolatot a világ vallásaival. Egyik valás sem szeretné oly mértékben megérteni a többi, mint a kereszténység. A feladat az, hogy lássuk, hogyan érdemes

viszonyulnunk a többi valláshoz, s milyen csapdák és lehetőségek vannak ezen a téren. A harmadik, amit említenék, hogy egyre inkább látszik, mennyire nincs egyetértés a legalapvetőbb keresztény igazságokkal kapcsolatban. Lehet teljes mértékben ortodox az a teológus, aki szerint a Szent-háromság személyei között nincs párbeszéd – ilyen Karl Rahner –, és lehet ortodox keresztény az is, aki szerint van, például Hans Urs von Balthasar. Sok egyéb alapvető igazság részleteivel kapcsolatban sincs konszenzus. Még nem találkoztam olyanokkal, akik megfelelő felvezetés mellett ne kezdtek volna élénken érdeklődni e látszólag elméleti kérdések iránt: a kereszténységben nincs külön elmélet és külön gyakorlat, ezért minden „elméleti” kérdésnek csontig hatoló jelentősége van.

Hogyan hatnak a teológia meglátásai, eredményei a lelkipásztori tevékenységre?

– Ha a lelkipásztor teológiai vagy egyéb szellemi érdeklődése elhal, akkor a szolgálathoz szükséges keresztény tágasság zsugorodni kezd. Ez a kereszténység nem csak nem vonzó, hanem egyenesen taszító. Ha valaki imádkozik, olvassa az evangéliumokat, akkor kérdései lesznek, ezekre pedig nem utolsósorban a nagy teológusoknál találhat választ. Az európai kereszténység életben maradásának az lesz az egyik kulcsmozzanata, hogy csökkenő érdeklődés mellett is képesek leszünk-e napirenden tartani a legfontosabb lelkiességi és teológiai kérdéseket.

A közeljövőben az Ön fordításában jelenik meg az a kötet, amelyben neves teológusok elemzik a koronavírus-járvány okozta válsághelyzetet. Melyek azok a főbb gondolatok, amiket fontosnak tartana kiemelni ebből a könyvből?

– Elsőként azt említeném, hogy kiderült, milyen nagy feszültségek vannak a katolikus

szellemben belül. Eddig is léteztek, de a koronavírus-fokozatosan felszínre hozta őket. Tomáš Halík cseh vallásfilozófus arra mutat rá, hogy beléptünk a harmadik ökuméné korába: ez a keresztény felekezetek közötti párbeszéd és a világvallásokkal keresett kapcsolat után a nem hívők és a spirituális keresők megszólítására vonatkozik. Szintén kiderült, hogy magával Istennel kapcsolatban is nagy vitáink vannak egymás között. Hallható volt olyan vélemény, hogy a járvány Isten büntetése. Ezzel Ferenc pápa nem ért egyet, ahogy a könyv szerzői is elutasítják ezt a megközelítést.

A nagy problémák mindaddig tőlünk távol történtek, a koronavírus azonban közel jött hozzánk. Ám az lenne a kíváncs, hogy a távoli problémákat is magunkhoz közeleink érezzük. A válság okozta átláthatatlanság, kiismerhetlenség nyomozhatóan hat az emberekre. A leegyszerűsített válaszok, a primitív ellenségek látszólag nagyon hatékonyak lehetnek a szorongás kezelésében, mert azt az ígéretet hordozzák, hogy az átláthatatlanság átlátható lesz. A koronavírus-járvány arra is felhívta a figyelmet, hogy ilyen leegyszerűsítésekben nem szabad bízunk. Istennek a világban való cselekvéséről is el kell gondolkodnunk. Vajon Isten napról napra, minden ízében irányítja-e a világ folyamatait? Isten cselekvése hogyan hozható összefüggésbe az egyetemes történelemmel és az én egyéni történetemmel? Az a civilizáció, amely eddig hallani sem akart Istentől, és sokszor gúnyt űzött Jézusból, most mintha nekünk szegeznél a kérdést, hogy ez a kiszorított Isten miért akarja tönkretenni azt, amit nélküle hoztunk létre. Mindannyiunknak rá kell döbbernünk, hogy ennyire kezdetleges módon nem lehet megközelíteni Istent.

Baranyai Béla
Fotó (archív): Merényi Zita

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

SZENTMISE-KÖZVETÍTÉSEK ÉLŐBEN

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2020. november 9-ei közleményének 2. pontjában olvassuk:

„A jelenlegi, kivételes helyzetben is érvényesek a *Katekizmusban* (KEK 2183.) és *Az egyházi törvénykönyvben* (CIC 1248. k. 2. §) található előírások, amelyek szerint ha valaki számára súlyos okból lehetetlenné válik az eucharisztikus ünnepségekben való részvétel, igen ajánlatos, hogy helyette töltsön kellő időt imádsággal – a Szentírás olvasásával, zsolozsma végzésével vagy más imával, elmélkedéssel – egyénileg vagy a családban. Bár a szentmisén való részvétel nem helyettesíthető, több helyen van online vagy televíziós miseközvetítés, hogy megerősítést, vigasztalást és bátorítást nyerjenek azok, akik most nem tudnak részt venni vasárnapi és ünnepnap szentmisén. A közvetítések rendjéről felületeinken folyamatosan tájékoztatást adunk.”

Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül közöljük, hogy mely magyar és idegen nyelvű szentmise-közvetítésekbe lehet bekapcsolódni.

TELEVÍZIÓK**Duna TV**

Minden vasárnap 11 órától élő szentmise-közvetítés a budapesti Szent István-bazilika Mária-kápolnájából.

Apostol TV

Hétfőtől szombatig 8 órától (élő) és 17 órától (ismétlés), vasárnap 10 órától (élő) és 17 órától (ismétlés). Nézhető a www.apostol.tv honlapon.

EWTN/Bonum TV

Mindennap magyar nyelven: 8.30-kor (élő), 12 órakor (ismétlés), 17 órakor (élő), 20 órakor (ismétlés). Mindennap angol nyelven: 14 órakor EWTN Daily Mass (élő) az EWTN központjából, Alabamából (USA). Megtalálható a nagyobb kábelszolgáltatók csatormakiadásában és nézhető a www.katolikus.tv oldalon.

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Debrecenben, a Szent Anna-székesegyházban *Palánki Ferenc* debrecen-nyíregyházi megyéspüspök november 15-étől visszavonásig minden vasárnap 11.30-tól mutat be szentmisét a debreceni Szent Anna-székesegyházban, amit a Debrecen Televízió közvetít.

RÁDIÓK**Magyar Katolikus Rádió**

Minden hétköznap reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától. Hallgatható a www.katolikusradio.hu honlapon.

Szent István Rádió, Eger

Élő közvetítés hétfőtől szombatig reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától az egri bazilikából. 18 órakor rózsafüzért imádkoznak a Szent István Rádió egri stúdiójában. Hallgatható a www.szentistvanradio.hu honlapon.

Mária Rádió

Hétköznap 9 órától, szombaton 18 órától, vasárnap délelőtt váltózó időpontban. Hallgatható a www.mariaradio.hu oldalon.

Felvidéki Mária Rádió

Hétfőtől péntekig 9, 15 és 18 órától, szombaton és vasárnap 15 és 18 órától. Hallgatható a www.mariaradio.sk oldalon.

Erdélyi Mária Rádió

Hétfőtől szombatig 8 és 18 órakor (magyar idő szerint 7 és 17 órakor). Vasárnap délelőtt és délután. Hallgatható a www.mariaradio.ro honlapon.

Hol és mikor követhető élő szentmise-közvetítés?

További összegyűjtött lehetőségek a Magyar Kurír oldalán: www.magyarkurir.hu

IMAÓRA

Elváltakért és egyedülállókért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 16 órakor a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b).

A Boldogasszony Imaszövetség tagjai a kért imaszándékok mellett rendszeresen másért is fohászoknak égi Édesanyánkhöz a hét minden napján: hétfőnként az egyedülállókért és a magányoskért, keddenként a katolikus oktatási intézményekért és a fiatalokért, szerdánként az állami és az egyházi vezetőkért, péntekenként az idősekért, a betegekért és a szenvedőkért. Továbbra is szeretettel várják a híveket a tagok sorába. Csatlakozni az egész év folyamán bármikor lehetséges. Bővebb információ: <https://pecsi.egyhazmegye.hu/cimke/imaszovetseg>

A Szent Imre-kápolna Szeretetláng-imacsoportja minden programját megtartja. Az eredeti időpontokban továbbra is otthonainkban imádkozunk. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltárszentséggel. Honlapunkon keresztül elérhetők vagyunk (www.szeretettlang.info.hu). Programok: február 4., csütörtök 18 óra: szentségimádás, Szeretetláng-imaóra; február 5., péntek 17.30: adventi utat járunk; február 18., csütörtök 18 óra: szentségimádás édes hazánkért; február 19., péntek 16 óra: első nagyböjti keresztutunk; február 26., péntek 16 óra: keresztút.

Nagykilenced – Közös készülődés Szent Rita ünnepére. Budapest központjában található a Szent Rita-templom (1081 Budapest, Kun utca 5.), ami az egyik legismertebb és leglátogatottabb kis templom Pesten. Szent Rita élete viszontagságos volt, sok-sok megpróbáltatással, éppen ezért nehéz sorsú lányok, édesanyák és asszonyok fordulnak hozzá, a lehetetlen ügyek közbenjárójához, hogy segítséget kérjenek tőle. Ünnepe május 22-én van, melyre tisztelői lelkigyakorlat-sorozattal készülnek. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskoszorújának egy sebé, ezért 15 héten át tart az imádságos lelkigyakorlat, mely egyben előkészület a szent ünnepére. Ebben az évben a reggel 8 órakor kezdődő szentmisében Dr. Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára tartja a lelkigyakorlatos felkészülést, melynek mottója: *Élő vízek forrásánál* (Elmélkedések a Jézus Szíve-litániáról). Az első találkozás 2021. február 4-én, csütörtökön 8 órakor lesz, melyre mindenkit szeretettel várunk. Ha személyesen nem tud részt venni a szentmisén, a következő lehetőségek segítségével kapcsolódhat be a lelki felkészülésbe: élő közvetítés a <http://www.facebook.com/kalman.toth.520357> oldalon, a későbbiekben a <https://www.szentritatemplom.hu/> oldalon.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: 2021. február 6., szombat, március 6., szombat, április 6., kedd, május 6., csütörtök, június 5., szombat, július 6., kedd, augusztus 6., péntek, szeptember 6., hétfő, október 6., szerda, november 6., szombat, december 6., hétfő. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból.

IDÉZÉS

Az Esztergom-Budapesti Érseki Bírószág tisztelettel megidézi az ismeretlen helyen tartózkodó Csányi Regina (született: Szőny, 1973) alperest, hogy a *Pörs contra Csányi* köteléki perben 2021. február 15-én, hétfőn 11 órakor a Bírószág Székhelyén (1014 Budapest, Úri utca 62.) megjelenni szíveskedjék. – Dr. Frankó Tamás bírószági helynök, Porvan Irén Scholastica bírószági jegyző.

HALÁLOZÁS

A Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye, a rokonok és tisztelői a gondviselő Isten akaratát elfogadva tudatják, hogy Cselik László nyugalmazott fajszi plébános életének 75., áldozópapságának 52. évében, rövid betegség után, 2021. január 21-én a Szent Útravalóval megerősítve a székesfehérvári kórházban visszaadta lelkét Teremtőjének. Lelki üdvéért január 29-én mutattak be szentmisét a kalocsai főszékesegyházban, ezt követően pedig a helyi temető papi kriptájában helyezték örök nyugalomra.

TUDÁS - LELKISÉG - SZOLGÁLAT

A Congregatio Jesu (korábban Angolkisasszonyok) fenntartásában működő iskolánk családias légkörben, a szülővel együttműködve kívánja diákjait keresztény értékrend szerint nevelni.

Mindezt segíti a személyes odafigyelésen túl az élményközpontú, több tantárgy (idegen nyelv, matematika és természettudományok) esetén csoportbontásban zajló, emelt óraszámú oktatás-nevelés.

Várjuk jelentkezőinket!

WWW.WARDMARIA.HU

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében adja meg az ünnepelt nevét és a települést, ahol él az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

TRADICIONÁLIS HARANGOK ÖNTÉSE

GOMBOS MIKLÓS ÉS FIA, FERENC

Ref.: www.harangontes.hu

Cím: 2162 Örbottyán, Rákóczi u. 134. Pf. 10.
Mobil: +36 30 948 9575 | +36 30 728 8161
Tel.: +36 28 360 170
E-mail: gombosmi@harangontes.hu | info@harangontode.hu

ÜZENETKÜLDŐ

Nagyon sok szeretettel köszöntjük Zalakoppányban Katona Gézáné sz. Gájer Terézt, aki 2021. február 8-án ünnepli 90. születésnapját. A Jóisten áldja meg, vigyázzon Rá, hogy szerettei körében, kiváló szellemi képességeinek birtokában még sokáig emlékeztessen mindnyájunkat az elmúlt évtizedekben történetekre és az elköltözőttekre! A mielőbbi személyes találkozás reményében imáink továbbra is kísérik életét! Keresztlánya, Marika és családja

ÁLLÁS

ÖRBOTTYÁNI HARANGÖNTŐDÉBE munkatársakat keresünk! Érdeklődni a 06/30-728-8161 vagy 06/30-948-9575 telefonszámon lehet.

ÉLETJÁRADÉK

ÉLETJÁRADÉKOT fizetnek idős személynek. T.: 06/20-629-0916, estefelé.

KÖNYV

VALLÁSOS KÖNYVEK rendelhetőek a Jó Angyalnál!
T.: 06/20-775-2453, www.joangyal.hu

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

TÁRSKERESŐ

43 ÉVES, vállalkozó férfi családalapítás céljából szívesen megismerkedne intelligens, dekoratív, sokoldalú, keresztény, katolikus értékrendű hölggyel, 22–42 éves kor között. Fényképes választát e-mailben várom: 77nemeth.laszlo@gmail.com

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

facebook *Új Ember*

Keressen minket a Facebookon is!

A hirdetések tartalmáért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. FEBRUÁR 1.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fábian Attila, Gátas Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz

Olvasószervező: Kodtek Bernadett

Korrektor: Mester Zsolt • Tördelés: Mészáros Ákos

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Önkéntes pap a Honvédkórházban

Balázs András atya a frontvonalban küzd a gyógyulni vágyókért

(Folytatás az 1. oldalról.)

Hogyan született a szándék?

– Leginkább erre van szükség. A találkozás, a jelenlét megnyitja a templomba nem járó embereket is, és elmondják őszintén, ami a szívüket nyomja.

Nem csak a betegek. Az egészségügyi dolgozók, a katonák is. Emellett nagyon fontos, hogy együtt imádkozunk.

A Covid-osztályon haldoklókcal is találkozom. Most döbbsentem rá arra, milyen érteke van az imádságnak.

Válságos helyzetben látom az embereket, de még így is hallok nevetést, így is van viccelődés. Azt látom, a gyógyulni vágyók derűvel tudják fogadni állapotukat, ha együtt imádkozunk, és ebből merítünk erőt. A feltámadás hitében megbékél az ember, míg akik nem tudnak az imába kapaszkodni, a spirituális erőforrás hiányában teljesen esetté tudnak válni. Azt is tapasztalom, mennyire fontos az osztályon tapasztalható szakmai felkészültség, az áldozatkészség áthatotta lelkiület, és engem személyesen bátorít, hogy értékeli a lelki-gondozói munkát.

Megrendült itt, a frontvonalban?

– Paradox módon megerősödtem. A hívek mindennap küldenek üzeneteket, imádkoznak a gyógyulásra várókért és értém is. Látom az engem helyettesítő munkáját, látom a felkészültséget itt, a kórházban. A válságos helyzet szeretetet mozgató meg, és az emberi szeretetbe vetett bizalmam is erősebb lett. Amikor minden rendben van, amikor jól élünk, talán egoistábbak vagyunk.

Az én hitemet erősíti, hogy összefogást élek meg és meg tapasztalom az emberek hétköznapi szeretetét, azokét is, akik templomba nem járnak.

– Szakápolói civil szakmám révén kezdettől fogva éreztem a hívást, látva az egészségügyi helyzetét.

Megörültem, amikor az orvos végzettségű Fabio Stevenazzi olasz pap testvéréről olvastam a Magyar Kurírban, aki ezt meg is valósította.

Már tavasszal kérdeztem a főpásztoromat, aki nem zárkózott el. Támogatott, de kérte, várjunk és imádkozunk. Ha olyan súlyos lesz a helyzet, mint Olaszországban, akkor látja ennek lehetőségét, de addig maradjak a hívek mellett. Tavasszal négy településnek voltam a plébániai kormányzója. Ha akkor léptem volna be önkéntesként a kórházba, négy közösségből esett volna ki a pap. Marton Zsolt atyának igaza lett: elkerültük azt a krízist, ami Olaszországban volt. Nyáron aztán Dunakeszire kerültem plébánoshelyettesnek, és januárban újra feltettem a kérdést, és megkaptam a lehetőséget. Számos oldalról megtámogatták: a plébános, Farkas László, Balázs Pál és Udvardy László atya, valamint a hitoktatásban Varga Balázs. Ők segítik azt, hogy most itt lehetek. A hívek pedig mindennapos sms-ekben jelzik támogatásukat.

Ritka, hogy egy férfi szakápolói hivatást választ. Milyen út vezet-e ide?

– Egészségügyi középiskolába jártam, a Batthyány-Strattmann László Szakképző Iskola és Gimnáziumba. Egészségügyi tárgyakat is tanultunk. Az érettségi előtt imádkoztam Istenhez, mit vár tőlem. Ha nem mond semmit, elmegyek felnőtt szakápolónak. Kárt nem teszek a világban, talán értékes is lesz. Egy emelettel feljebb kellett csak mennem. Így 2001-ben megkezdtem a tanu-

lást. A hároméves képzés alatt minden osztályra jártunk, a szülészettől a neurológiáig. Utána viszont rögtön jelentkeztem a szemináriumba. A kórházi tapasztalat – az, hogy a születés, gyógyulás mellett ott a halál – felszínre hozta egy kisgyerekkori élményemet.

Ezekben a határhelyzetekben ébredtem rá, hogy csak a szeretetnek, a feltámadásba vetett hitnek van értelme, mert ott már nem beszél mellé senki. A betegágy mellett tanítottak a gyógyulásra várók, és kikristályosodott a papi hivatás gondolata.

Kisgyerekkori élményt említett.

– Körülbelül hatéves lehettem. Misén voltunk a tápióscsói templomban. Halálra untam magam, a pap gondolatait nem értettem, a zene nem kötött le. Nézelődtem, és megakadt a szemem egy koponyán. Szent Ferenc tartotta a kezében. Megijesztett és megfogott. Miért raknak ki a felnőtt-

tek koponyát, amit, ahogy érezkeltem, egy szent életű ember tart a kezében? Nem ésszel fogtam fel, de a szívemet megérintette. Éreztem egyfajta átadottságot, hogy itt valami nagy dologról van szó. Ez dolgozott bennem. Ma is ott van a szobámban ennek a fényképe. Az elmúlásról beszél nekem.

Mindannyiunk osztályrésze az elmúlás, ezért olyan dolgokat kell tennünk, ami szeretetben stabil.

Jézus mondja: a moly mindent szétrág, a rozsdá mindent szétmar, csak az marad meg, amit szeretetben tesszünk. Akkor ez természetesen nem volt reflektált, egy kisfiú élménye volt, de innen eredeztettem, hogy Isten megszólított. Aztán jött a hitoktatás, és tizenhárom évesen másfél-szer végigolvastam a Szentírást, és református tanárnőmnek azt mondtam, pap leszek.

Mik voltak a további lépések?

– A középiskolában mindaz, amit csináltam, a barátok,

a deszka, a klubélet, elnyomtam bennem a gondolatot. Underground táncpartira jártunk, gördeszkáztunk a Hősök terén, közben erősen vonzott a művészet, és látogattam a Szépművészeti kiállításait. Tizenhét évesen ez volt a fontos, aztán a kórházban megélt tapasztalatok hoztak változást. Egyszer például „valahol Európában” egy fiatalnak olyan tünetei voltak, mintha megszállott lett volna. Az alapos vizsgálatok kizárták, hogy organikus ok lenne a háttérben, így felajánlották a családnak: ha hisznek a spirituális gyógy-módban, elvihetik exorcizmusra. Ezt nem mondanám ördögűzésnek, inkább imádságnak. A püspök engedélyével ez az ima meg is történt, és én is azok között voltam, akik imádkoztak a fiatal felett. Azóta is többször kértek segítséget, de bátran merem mondani, soha nem a kárhozott lélek tevékenysége volt, hanem szeretethiány.

Olyan nagy szeretethiányt élnek meg emberek, hogy

egészen extrém dolgokat csinálnak, csak figyeljenek rájuk, legyen szerető, értő tekintet irányukban.

Újra az ima és szeretet megtartó erejéhez jutottunk. Ez a hitvallás ebben a nagy bizonytalanságban a jövőképét is meghatározza?

– Az összefogás és a konkrét szeretet azt mondatja velem: nem lehetek borúlátó. Ezt a bizodalimat a racionalitás is alátámasztja. Kevesebb a kórházban kezelt beteg, kevesebben vannak lélegeztetőgépen, egyre többen kapják meg az oltást.

A jóindulat s az abból fakadó cselekedetek szabadítják fel bennem a reménységet.

Minden nehézség ellenére szeretet szabadul fel; az emberek ezt megtapasztalva a leg-szélsőségesebb körülmények között is tudnak viccelődni, derűsek maradni. Itt, a frontvonalban is hallok nevetést. Az istenhit ad erőt, és azok imája, akik napról napra felajánlják azt a betegekért. Határhelyzetben az igazi szeretet jön felszínre. Talán túlságosan szépen megrajzolt kép ez? De én ezt tapasztalom meg.

Saját magát nem félti?

– Valamelyik reggel talán én is lázzal és izomgyengeséggel ébredek. Kőkeményen betartom, ami számomra ellen-szer. Tíz év óta, amióta felszenteltek, nem mulasztom.

Egy óra szentségimádás, mindennap szentmise és zsolozsma. Napközben a Jézus-szer. Tíz kiűzi a félelmet, a reménytelenséget, hogy látom a haldoklókat, az elhunytakat.

Az ima az, ami megtart. Ugyanakkor tudom: „aki áll, vigyázzon, hogy el ne essék.”

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Kukucskáló: suliváró honlap készült a leendő elsősöknek

Az újpesti Szent János apostol iskola újítása a Covid idején

A Szent János Apostol Katolikus Általános Iskola és Óvoda nevelőtestülete közös munkával új honlapot hozott létre a leendő elsősöknek és szüleiknek, hogy a járványhelyzetben, ha digitálisan is, de be- tekinthessenek az iskolába a kukucskalo.szentjanos.hu oldalon keresztül. A honlapról és a beiratkozási időszak kihívásairól Käfer György iskolaigazgató számolt be lapunknak.

Már tavaly is nehézséget jelentett a beiratkozás, hiszen az iskolák tavasszal zárva voltak a járványhelyzet miatt – idézte fel az előző tanév tapasztalatait az igazgató. Egy vírusmentes évben már októberben tartanak az iskolában nyílt napot, amikor a szülők és a gyerekek betekinthe- nek az intézmény életébe. Novembertől pedig minden évben iskolá- togató foglalkozásokra várják az érdeklődőket, hiszen a szülők ös- szel, de legkésőbb tél elején keresni kez- dik gyermeküknek a megfelelő okta- tási intézményt. Most, a járványügyi korlátozások idején vajon milyen eszközökkel érhetik el a jelentkező- ket az egyházi általános iskolák?

Az intézmény óvodájába járó ki- csik többsége a Szent János iskolában kezdti meg a tanulmányait, de más óvodákból is várnak tanulókat az in- duló osztályokba. Mivel az iskola éle- tébe bepillantást nyújtó szokásos őszi alkalma a járvány miatt idén elma-

radtak, karácsony előtt megszületett a tantestületben a gondolat, hogy egy honlapon keresztül mutathatják be az iskolát, amely fölkeltheti a fiatal szü- lők érdeklődését. A XXI. században a vizuális élmények sokszor erősebben hatnak, mint a szövegek, ezért igye- keztek minél több képet, videót fel- tölteni az új felületre, amelyet jelenleg is folyamatosan fejlesztenek, bővíte- nek. „A jó pedagógus a szünetben is dolgozik – fogalmazott némi iróniá- val az igazgató –, így a honlap terve- zése és kivitelezése már a karácsonyi szünetben megkezdődött.”

„A rendszergazdánk készítette az új honlapot, de a kollégák is lelkesen együttműködnek: a tanítónők video- felvételeket készítenek egymás órá- in, gondosan betartva az adatvédel- mi szabályokat, a gondnokunk pe- dig, akinek operatóri végzettsége is van, megvágja az anyagokat. Így ké- szültek a tanórákról a tizenöt-husz perces összefoglalók. A szóróanya-

gokat és a plakátokat pedig a két képzőművész rajztanárunknak kö- szönhetjük.” Egy magával ragadó drónfelvétel bemutatja az érdeklő- dőknek az iskolát és a foci pályát, sa- jnos a diákok nélkül. Viszont az igaz- gatóval készített beszélgetés háttér- ben látszanak a gyerekek is, élet van az iskolában.

Az új honlapról többek között azt is megtudhatjuk, hogy bemutatkozó programot szerveznek a szülőknek február 18-ára. Ezt a járványügyi korlátozás miatt valószínűleg online formában kell majd megtartani. Márciusra is terveznek három, isko- lába hívogató alkalmat.

az imádság és a hittanóra, hanem at- tól is, hogy keresztény családok gyer- mekei járnak ide. A gyerekeket egye- dül nem tudjuk nevelni, csak a szü- lőkkel közösen – szögezte le az isko- laigazgató, és egy aggodalmának is hangot adott: „Vannak alapvetéseink, de vajon ebben a mostani helyzetben eljutnak-e ezek az érdeklődőkhöz?” Käfer György szerint fontos, hogy mielőbb tájékoztassák a normákról a szülőket, hiszen nekik sem jó, ha az utolsó pillanatban kell szembesülni- ük ezekkel.

Az idei felvételi eljárás sok bi- zonytalanságot rejt magában: hogy mi valósítható meg, és mi nem, azt

majd csak az utolsó pillanatban lehet látni.

A következő tanévben két első osztályt indít az iskola, de ha sok lesz a jelentkező, akkor a fenntartó, az Esztergom-Budapesti Főegyházme- gye engedélyével akár három osztály is indulhat. A húsz-huszonkét fős osztálylétszámokat tartják ideális- nak, a pedagógusok így tudnak meg- felelően foglalkozni a gyerekekkel.

Az Esztergom-Budapesti Főegy- házmegye húsz intézményt működtet, általános iskolákat, óvodákat és zeneiskolákat is. Ezek nem körzeti beiskolázási kötelezettségű intézmé- nyek. „Az újpesti Szent János iskola nagyon szerencsés helyen van, hi- szen a száztíz éves épülethez közel található a Kanizsai Dorottya Katoli- kus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola és Szakgimnázium, egy református iskola, a baptista imaház és az evangélikus templom. A mi óvodánk külön épületben mű- ködik, de tőle ötszáz méterre áll a katolikus templom. Igazi ökumeni- kus légkör alakult ki ezen a környé- ken” – mondta végül az igazgató.

Vámosy Erzsébet
Fotó (archív): Lambert Attila

Film készült Chiara Lubichról

A mozgalomalapító idén lenne 101 éves

Az olasz Rai 1 tévécsatorna január 3-án vetítette azt a játékfilmet, amely Chiara Lubich életét és a Fokoláre mozgalom születését mutatja be. Az alábbiakban Péterfi Eszternek, a mozgalom magyar tagjának beszámolóját adjuk közre.

A *L'amore vince tutto* (A szeretet mindent legyőz) című olasz játékfilm Chiara Lubich életének egyik fókuszpontját mutatja be: a világháború éveit, személyes elköteleződését, a Fokoláre mozgalom születésének időszakát. Az alkotás keretét az 50-es évek adják, amikor Chiara a mozgalmat ért vádak miatt kihallgatásokra járt a pápai hivatalba.

A film vetítésének napja, január 3. vasárnapra esett, ez volt a téli szünet utolsó napja, másnap kezdődött a munka, az iskola. Nagyon készültünk, hogy este flottul menjen minden, a vacsora, az iskolatáskák bepakolása, és a gyerekek rendben, időben lefeküdjenek. Így 21 óra 25 perckor, amikor a film kezdődött, nyugodtan le tudtunk ülni a férjemmel a tévé elé. Fordítottam neki a szöveget, de a jelenetek sokszor annyira hűen adták vissza Chiara életének, illetve a mozgalom történetének egy-egy jól ismert kulcsmomentumát, hogy nem is volt szükség a tolmácsolásra. Egy másnap olasz hír szerint január 3-án 5,6 millióan

időszaka. A céljuk pedig az volt, hogy mindenkihez szóljon a film, egyetemes mondanivalóval.

A forgatás 2020 augusztusában kezdődött. Érezhető volt a párhuzam a világháború és a világjárvány okozta bizonytalanság között. D'Ercole azt mondta: „Nekem ez az egyetemes testvériségről szóló film olyan volt, mint egy vakcina a léleknek a koronavírus ellen.”

A főszereplő, *Cristiana Capotondi* elismert, sokoldalú olasz színésznő. A szerepre készülve rengeteget olvasta Chiara Lubich írásait, naplóit. Fokolarinálkkal beszélgetett, egész napokat töltött velük, hogy betekintést nyerjen az életükbe. Úgy gondolom, sikerült megismertetnie a nézőkkel azt a bátor fiatal lányt, aki bizonyos

Jelenet a filmből: Chiara az óvóhelyre fut tanítványaival a bombázás kezdetén

nézték meg a filmet. Nézzünk kicsit a színpad mögé.

A film a Rai Fiction és az Eliseo Multimedia S. p. A. közös produkciója, négyévi munka gyümölcse. 2016-ban a Rai Fiction akkori igazgatója egy olyan, XX. századi nő életét szerette volna vászonra vinni, aki meghatározó szerepet játszott az olasz történelemben. Itt került képbe az Eliseo Multimedia kreatív producere, *Saverio D'Ercole*, aki személyesen is ismerte Chiarát, és már régóta vágyott arra, hogy megfilmesíthesse az életét.

Az egyik legnehezebb döntés az volt, hogy mi kerüljön bele a kilencven percbre. Döntöttek: a történet középpontjában az alapítás körüli évek álljanak, a világháború

értelemben forradalmár volt, radikális döntést hozott, és követte az álmát, az ideált, amire a hitében, az evangéliumban rátalált.

A színésznő a vele készült egyik interjúban így válaszolt arra a kérdésre, hogy mi az, amit magával visz majd Chiara alakjából: „Az, hogy még a legfájdalmasabb helyzetből is születhet valami pozitív, valami szép.”

Felmerülhet a kérdés: fikciót lát a néző vagy a valóságot? *A szeretet mindent legyőz* nem dokumentumfilmnek készült. Ahhoz, hogy teljes képet kapjunk róla, meg kell nézni. Jó szívvel ajánlom, hogy legyen rajta a bakancslistánkon!

Forrás: Új Város Online
Fotó: Marco Bellucci/Città Nuova

Mindnyájan testvérek

Segítségük pakisztáni szegény diákok tanulását a Fokoláren keresztül

Egy belga ferences szerzetes harminc évvel ezelőtt Pakisztánban látogatni kezdte a nyomorban élő családokat. Ezt a küldetést folytatja a Fokoláre mozgalom ottani közössége. Szolgálatukba magyar önkéntesek is bekapcsolódtak. Az alábbiakban Téglásy Klára és Tóth Judit írását olvashatják.

Amikor Ferenc pápa *Mindnyájan testvérek* kezdetű enciklikáját olvastam, arra gondoltam, hogy a Pakisztánban szolgáló ferences atya és az akkori belga konzul felesége is hasonlóan gondolkodtak, amikor több mint harminc évvel ezelőtt Pakisztán egyik városában létrehoztak egy szociális központot a nyomorban élő, kaszton kívüli hindu gyermekek megsegítésére. Küldetésük befejeztével a Fokoláre mozgalom ottani közösségének tagjai közül négy fokolarina vitte tovább a kezdeményezést és folytatta a megkezdett munkát. Jelenleg többségükben nyomorban élő keresztény gyermekeket támogatnak.

Amikor a központba járó gyerekek elérik az iskoláskort, sajnos nem természetes, hogy iskolába mennek, mert Pakisztánban az állami oktatás nem ingyenes. Évente 210 eurót, nagyjából 75 ezer forintnak megfelelő összeget kell előteremteni ehhez, ami számukra csak támogatók segítségével lehetséges. A korábbi pénzforrások egy része elapadt, segítők ezért fordultak 2017-ben a magyar Fokoláre közösséghez.

Amikor meghallottuk a segítségkérést, nem tehetjük meg, hogy nem válaszolunk. Első lépésként egy spontán adakozás nyomán tíz gyermek, egy jótékonyági koncert után pedig tizenöt gyermek egyéves iskoláztatását sikerült megoldanunk. Ezek után megkérdeztük magunktól, hogy kér-e még tőlünk valamit Isten. Azt mondtuk: nem tudjuk, de figyeljük a jeleket, hátha üzen valamit... És üzent. Arra gondoltunk, hogy iskolákat, kisebb közösségeket, plébániákat keresünk meg, hátha találkozzunk nagylelkű emberekkel. Meglepetésünkre egy vidéki gimnáziumban, ahova több mint hatszáz tanuló jár, egyik tanárnak az jutott eszébe, hogy ha minden diák csak száz forintot adna, akkor majdnem össze-

gyúlne egy gyermek iskoláztatásának egyévi költsége.

Ez a százforintos akció nagy visszhangot váltott ki a tanárok, a tanulók, a plébániák és a magán-személyek körében. Az elmúlt négy évben közel háromszáz alkalommal gyűlt össze így a tandíj összege: van olyan pakisztáni gyermek, aki már a harmadik tanévet kezdhetette meg így az iskolában, és van, aki az elsőt.

A 2019. április 1-jén indult tanév nagyon nehéz volt a szociális központ számára is. Nyáron lerombolták a nyomortelepet, ahol éltek, és a hatalmas esőzések elmosták a még megmaradt kunyhókat is. A pandémia éhezést, betegséget hozott. Amikor a szociális központ időszakosan zárva volt, a munkatársak élelmet és gyógyszert vittek ki a családokhoz, és csoportokba gyűjtve korrepetálták a gyerekeket. Később aztán újra ki tudtak nyitni, mert kaptak pénzt a működéshez. A pedagógusok közül is elkapta valaki a Covid-vírust, de a sok imának és a kezelésnek köszönhetően – hála Istennek – felgyógyulóban van. Egy négy éve kísért kamaszfiút kórházba szállítottak, ő is azért kapott jó ellátást, mert meg tudták fizetni az általunk küldött pénzből.

Itthon ebben az időben ismét csodákat éltünk meg: a Jóisten a reménytelennek látszó helyzetben is küld nekünk segítséget. Egy idősebb házaspár például már régóta figyelemmel kíséri egy pakisztáni gyermek sorsát. Azt mondták: idén nem tudtunk az unokáinknak ajándékot venni karácsonyra, így a megmaradt

pénzből befizetjük a „gyermekünknek” a következő tanévet. Egy iskola pedig a hűségre hivatkozva küldte el idén is a tandíjat az általa támogatott gyermeknek.

Ebben a történetben mindenki nyertes, elsősorban a rászoruló gyerekek, aztán pedig a szüleik, akiknek nagy része analfabéta, és azt remélik, hogy gyermekeik ki-törhetnek majd a nyomorból. De nyertesek az adakozók is, mert építik a testvériség, a szolidaritás kultúráját, és nyertesek vagyunk mi magunk is, akik a jelekre figyelve éljük az életünket, de csak akkor értjük meg ezeket, ha béke

van a szívünkben. A pakisztáni pedagógusok, szülők és gyermekek végtelen hálával köszönik meg a róluk való gondoskodást: leveleket, e-maileket, fényképeket küldenek.

Minden adomány mögött – legyen az egy kisebb összeg vagy akár több tízezer forint – jóakarátú emberek története húzódik meg, amelyhez szolidaritás, empátia, testvériség volt szükség. És minden ilyen történet hozzájárulás ahhoz, amit Ferenc pápa szeretne: a szegény, szegényekért élő Egyházhoz. Mindezt hatalmas hálával köszönjük meg mindenkinek, aki bármilyen módon, pénzzel, szervezéssel, híradással, imával vagy nehézségei felajánlásával részt vett ebben a kalandban.

A kezdeményezőik szívesen fogadnak adományokat a pakisztáni gyermekek tanulásának támogatására. Elérhetőségük: Tóth Judit (+36) 30/898-0907; Téglásy Klára (+36) 30/556-4856. További információkat a www.fokolare.hu oldalon találhatnak.

Forrás és fotó: Fokoláre mozgalom

Napjainkban a legkülönbözőbb módokon kérdőjelezzük meg a hagyományos identitásokat – mint a családi kötelék, a nemzeti és a vallási hovatartozás –, sőt, még a biológiai nemek létét is vitatják. Az Új Ember Kiadványok legújabb kötetében Maria és Richard Büchsenmeister a felelős szexuális neveléshez szeretne támogatásokat adni azoknak a szülőknek, akiknek gyermekei még a serdülőkor előtt állnak.

„Anyá, amikor megszülettem, te kipukkadtál?” – kérdezi a hároméves. „Dehogy, mit képzelsz, az ember nem pukkadhat ki” – válaszolja meglepetten az édesanya. A gyerek pedig levonja a következtetést: „Akkor a babák az anyukájuk száján át jönnek ki?” A gyerekek gyakran nagyon korán kérdeznak rá a szexualitásra. Saját szüleik az elsők, akik megmutatják nekik a szépet, a jót és az igazat. Ők az elsők, akik – a mindenkori életkornak megfelelően – lé-

pésről lépésre feltárják számukra az emberi szexualitás titkát. A szülők meghatározó erővel vannak jelen gyerekeik életében.

A szexuális nevelés sokkal több, mint pusztán felvilágosítás. Arra törekszik, hogy a gyereket megerősítse, segítsen neki abban, hogy férfi- illetve női identitását teljes örömmel elfogadja, és rácsodálkozzon az új élet titkára. Az út a biológiai ismeretek átadásán keresztül vezet, a szexuális nevelés ugyanis nem nélkülözheti a szakszerű és valóságghú felvilágosítást.

Beszéljünk róla!

Könyvet adtunk ki a felelős szexuális nevelésről

A *Beszéljünk róla!* című kötet korunk családjainak szól. A szülőknek ezen a téren is tudatosítaniuk kell elsőrendű felelősségüket: ők hivatottak arra, hogy gyerekeiknek megmutassák a helyes és meggyőző utat a szexualitáshoz. Ne engedjék, hogy ezt a lehetőséget az úgynevezett szakértők vagy a média kivegye a kezükből! Az értelmesen megélt szexualitás mindig összekapcsolódik a szeretettel. „Mennyire tudunk mi, szülők örülni az új életnek, ami szerelmünkéből születik? Ebből az örömből tudunk ugyanis helyes válasz-

kat adni gyerekeink kérdéseire.”

Maria és Richard Büchsenmeister színes beszámolóit a gyerekeikkel megélt minden napokból származnak. A szexualitás kérdéseiről szóló beszélgetések általában a közös étkezések közben alakultak ki, náluk a családi asztal „a nevelés munkapadja”. „Arra buzdítunk minden szülőt, váljon egyre inkább azzá, ami már most: szakértő, gyerekei nevelésének szakértője!” Ez a kiadvány elsősorban azokat a szülőket, anyákat és apákat szólítja meg, akiknek gyermeke még a serdülőkor kezdete

előtt áll. A kötet célja, hogy gyakorlati segítséget adjon nekik. A szerzők nagy hangsúlyt helyeztek a szóhasználatra, a felvilágosításban ugyanis fontos az egyenes beszéd.

Maria és Richard Büchsenmeister *Beszéljünk róla! – Szexuális nevelés a kisgyermekkorától a serdülőkorig* című kötete megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8., nyitvatartás: hétfő, kedd, csütörtök, péntek 9–17 óráig; szerda 10–18 óráig) vagy megrendelhető az Új Ember online könyvárúházból: bolt.ujember.hu

Baranyai Béla